

กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2564

แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสม
ตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก

**AGRI-
MAP**

KRABI

จังหวัดกระบี่

คำนำ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้านการเกษตรที่มีพลวัตค่อนข้างสูง และมีผลกระทบต่อประชากรจำนวนมาก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ตระหนักถึงการนำระบบข้อมูลข่าวสารที่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตรได้มีการเข้าถึงที่สะดวกโดยเฉพาะเกษตรกร จึงได้มอบหมายให้กรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานหลักจัดทำ “แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก (Agri-Map)” ของแต่ละจังหวัดขึ้น

Agri-Map คือ แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก โดยบูรณาการข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรจากทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำหรับใช้เป็นเครื่องมือบริหารจัดการการเกษตรไทยอย่างมีประสิทธิภาพครอบคลุมทุกพื้นที่ มีการปรับข้อมูลให้ทันสมัย และพัฒนาเพิ่มความสะดวกการใช้งานให้เกิดการเข้าถึงข้อมูลโดยง่าย พร้อมทั้งสามารถติดตามข้อมูลความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้องและรอบด้าน ครอบคลุมการนำไปใช้ประโยชน์ทุกด้าน ที่สำคัญเป็นการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้กับข้อมูลด้านการเกษตร ซึ่งสามารถตอบโจทย์การช่วยเหลือและแก้ปัญหาให้กับเกษตรกรในรายพื้นที่ ได้เป็นอย่างดี ใช้งานบนคอมพิวเตอร์หรือแท็บเล็ต ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่านหน้าเว็บไซต์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ www.moac.go.th/a4policy-alltype-391191791794 หรือ <https://agri-map-online.moac.go.th/> ซึ่งจะมีเอกสารคู่มือการใช้ให้ศึกษาและสามารถดาวน์โหลดได้

แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมของแต่ละจังหวัดสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ โครงการเกษตรอินทรีย์ โครงการบริหารจัดการเขตเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning by Agri-Map) โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โครงการ Smart Farmer เป็นต้น และยังเป็นข้อมูลกลางในการปฏิบัติงานร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไป

รูปเล่มเอกสารแนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสม จังหวัดกระบี่
<http://www.ddd.go.th/Agri-Map/Data/S/kbi.pdf>

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	ก
สารบัญตาราง	ข
สารบัญภาพ	ค
แนวทางการส่งเสริมการเกษตรที่เหมาะสมของจังหวัด “กระบี่”	
1. ข้อมูลทั่วไป	1
2. การวิเคราะห์พืชเศรษฐกิจหลัก	4
2.1 ปาล์มน้ำมัน	5
2.2 ยางพารา	10
2.3 มะพร้าว	14
2.4 ข้าว	19
3. พืชเศรษฐกิจอนาคตไกลของจังหวัด	23
4. แนวทางการส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ	24
เอกสารอ้างอิง	29
ภาคผนวก	31

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดกระบี่	3
ตารางที่ 2	พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีพื้นที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรกของจังหวัดกระบี่	5
ตารางที่ 3	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของปาล์มน้ำมันรายอำเภอ จังหวัดกระบี่	6
ตารางที่ 4	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตปาล์มน้ำมัน	9
ตารางที่ 5	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของยางพารารายอำเภอ จังหวัดกระบี่	11
ตารางที่ 6	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตยางพารา	14
ตารางที่ 7	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของมะพร้าวรายอำเภอ จังหวัดกระบี่	16
ตารางที่ 8	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตมะพร้าว	18
ตารางที่ 9	พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของข้าวรายอำเภอ จังหวัดกระบี่	20
ตารางที่ 10	พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตข้าว	22
ตารางผนวกที่ 1	ข้อมูลตำบลจำแนกรายอำเภอ จังหวัดกระบี่	33
ตารางผนวกที่ 2	พื้นที่ชลประทานจำแนกรายอำเภอ ตำบล จังหวัดกระบี่	40
ตารางผนวกที่ 3	ระดับน้ำเก็บกักของอ่างเก็บน้ำในจังหวัดกระบี่	40
ตารางผนวกที่ 4	พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินจำแนกรายอำเภอ ตำบล จังหวัดกระบี่	41
ตารางผนวกที่ 5	กิจกรรมการเกษตรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จังหวัดกระบี่	42
ตารางผนวกที่ 6	ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร จังหวัดกระบี่	43
ตารางผนวกที่ 7	โรงงานและแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตรในพื้นที่ จังหวัดกระบี่	43

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินบาเจาะ	35
ภาพที่ 2	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินกระบี่	36
ภาพที่ 3	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินลำภูรา	37
ภาพที่ 4	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินรือเสาะ	38
ภาพที่ 5	หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินท่าแซะ	39
ภาพที่ 6	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจปาล์มน้ำมัน จังหวัดกระบี่	44
ภาพที่ 7	พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดกระบี่	45
ภาพที่ 8	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจยางพารา จังหวัดกระบี่	46
ภาพที่ 9	พื้นที่ปลูกยางพาราบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดกระบี่	47
ภาพที่ 10	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจมะพร้าว จังหวัดกระบี่	48
ภาพที่ 11	พื้นที่ปลูกมะพร้าวบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดกระบี่	49
ภาพที่ 12	ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจข้าว จังหวัดกระบี่	50
ภาพที่ 13	พื้นที่ปลูกข้าวบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดกระบี่	51

1. ข้อมูลทั่วไป

จังหวัดกระบี่มีพื้นที่ 4,708.512 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,942,820 ไร่ ตั้งอยู่ในภาคใต้ของประเทศไทย ประกอบด้วย 8 อำเภอ 53 ตำบล (ตารางผนวกที่ 1) มีจำนวนประชากร 477,770 คน (กรมการปกครอง, 2563)

1.1 อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อ จังหวัดพังงา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศใต้	ติดต่อ จังหวัดตรัง และทะเลอันดามัน
ทิศตะวันออก	ติดต่อ จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดตรัง
ทิศตะวันตก	ติดต่อ จังหวัดพังงา และทะเลอันดามัน

1.2 ภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของจังหวัดกระบี่โดยทั่วไปประกอบด้วยเทือกเขายาวทอดตัวไปในแนวเหนือใต้สลับกับสภาพพื้นที่แบบลูกคลื่นลอนลาดและลอนชัน มีที่ราบชายฝั่งทะเล มีลักษณะภูมิประเทศ ดังนี้

- 1) บริเวณที่ราบลุ่ม ได้แก่ พื้นที่ทางตอนกลาง-ล่าง ทางด้านตะวันตกและช่วงตอนบนของจังหวัดกระบี่ (ความสูง 10-30 เมตร เหนือระดับทะเลปานกลาง)
- 2) บริเวณเขาโดดหรือเนินเตี้ย ๆ เป็นพื้นที่ซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วไป (ความสูง 50 - 100 เมตร เหนือระดับทะเลปานกลาง)
- 3) บริเวณทิวเขาสูง ส่วนใหญ่จะวางตัวอยู่ในแนวเหนือ - ใต้ เขาพนม ที่อำเภอเขาพนม เป็นยอดเขาสูงที่สุด สูง 1,402 เมตร เหนือระดับทะเลปานกลาง

1.3 ภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศของกระบี่เป็นแบบมรสุมในเขตร้อน และได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้มีฝนตกชุกตลอดปี มี 2 ฤดู ได้แก่ ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน และฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนธันวาคม อุณหภูมิในแต่ละฤดูกาลไม่แตกต่างกันมากนัก คือ อยู่ระหว่าง 17.9 - 39.1 องศาเซลเซียส มีปริมาณน้ำฝนรายปีเฉลี่ย 2,725.29 มิลลิเมตรต่อปี

1.4 ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินของจังหวัดกระบี่แบ่งตามภูมิสัณฐาน ลักษณะทางธรณีวิทยา และวัตถุต้นกำเนิดดิน ได้ดังนี้

- 1) **หาดและเนินทราย (Beach and sand dune)** พื้นที่หาดทราย เป็นพื้นที่ระหว่างแนวน้ำทะเลขึ้นและน้ำทะเลลง มีลักษณะเป็นแนวยาวขนานกับชายฝั่งทะเลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของคลื่นและกระแสน้ำทะเล ส่วนพื้นที่เนินทรายหรือสันทรายเป็นพื้นที่ที่มีลักษณะนูนเป็นโคกเตี้ย ๆ และเป็นแนวยาวขนานกับชายฝั่งทะเล มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย การระบายน้ำค่อนข้างมาก มีเนื้อดินเป็นดินทรายและมักมีเปลือกหอยปะปนอยู่ในดินสีน้ำตาล น้ำตาลปนเหลืองหรือเหลืองปนแดง เช่น ชุดดินบาเจาะ (Bc) ชุดดินหัวหิน (Hh) เป็นต้น

2) **ที่ราบชายฝั่งทะเล (Coastal plain)** เกิดจากคลื่นพัดพาและกระแสลมพัดพาเอาเศษวัตถุจากทะเล ทั้งโคลน กรวด หทราย และตะกอนต่าง ๆ เข้ามาทับถมบริเวณชายฝั่ง และลึกเข้าไปในแผ่นดินมากกว่าหาดทราย แบ่งเป็น

(1) **พื้นที่น้ำทะเลขึ้นถึงในปัจจุบัน (Active tidal flats)** เป็นพื้นที่ที่มีน้ำทะเลขึ้นถึงดินมีสีคล้ำ อินทรีย์วัตถุสูงและเป็นดินเค็ม (saline soil) ดินส่วนใหญ่มีศักยภาพที่ก่อให้เกิดเป็นดินกรดกำมะถันหรือเป็นดินเปรี้ยวจัด มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ การระบายน้ำเลวมาก เนื้อดินเป็นดินทรายแบ่งละเอียดหรือเนื้อดินละเอียด อาทิ ชุดดินตะกั่วทุ่ง (Tkt)

(2) **พื้นที่ที่น้ำทะเลเคยท่วมถึง (Former tidal flats)** เป็นพื้นที่ที่น้ำทะเลเคยท่วมถึงในอดีตเป็นช่วงต่อระหว่างตะกอนทะเลกับตะกอนน้ำจืด มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ หรือเป็นแอ่งต่ำมีน้ำขังตลอดปี การระบายน้ำเลวมาก มีเนื้อดินเป็นดินทรายแบ่งละเอียดหรือดินเหนียว ที่มีการพัฒนาชั้นดินไม่มากนัก สีเทาอ่อน มีจุดประสีน้ำตาลแก่ น้ำตาลปนเหลือง และน้ำตาลปนเขียวมะกอก เช่น ชุดดินวัลเปรียง (Wp) ชุดดินบางละมุง (Blm) เป็นต้น

3) **ที่ราบตะกอนน้ำพา (Alluvial plain)** เป็นบริเวณที่ได้รับอิทธิพลของแม่น้ำหรือลำน้ำสาขา วัตถุต้นกำเนิดดินเป็นตะกอนน้ำพา (Alluvium) มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบขนาดใหญ่สองฝั่งแม่น้ำแต่ละฝั่งอาจมีที่ราบแบบขั้นบันไดหรือตะพักได้หลายระดับ แบ่งเป็น

(1) **ตะพักลำน้ำระดับต่ำ (Low terrace)** เป็นที่ลุ่ม มีสภาพพื้นที่ราบเรียบ ดินลึกมาก เนื้อดินอาจเป็นดินเหนียวละเอียดถึงดินทรายแบ่งละเอียด สีเทา น้ำตาลปนเทา และน้ำตาล มีจุดประสีต่าง ๆ การระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว อาทิ ชุดดินวิสัย (Vi)

(2) **ตะพักลำน้ำระดับกลางและระดับสูง (Middle and high terrace)** เป็นที่ดอน มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด ดินต้นถึงชั้นกรวดลูกรังถึงดินลึกมาก เนื้อดินเป็นดินร่วนหยาบ ดินร่วนละเอียดหรือดินร่วนปนชื้นส่วนหยาบมาก สีน้ำตาล เหลือง น้ำตาลปนแดง ไปจนถึงแดง การระบายน้ำดีปานกลางถึงดี เช่น ชุดดินลำภูรา (LU) ชุดดินรือเสาะ (Ro) ชุดดินสวี (Sw) ชุดดินท่าแซะ (Te) เป็นต้น

4) **ที่ลาดเชิงเขา (Piedmont) เขา (Hill) ภูเขา (Mountain)** มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงเนินเขา เกิดจากการที่หินผุพังสลายตัวอยู่กับที่หรือถูกเคลื่อนย้ายโดยแรงโน้มถ่วงของโลกในระยะทางใกล้ ๆ และถูกควบคุมด้วยลักษณะของโครงสร้างทางธรณีวิทยา ส่วนใหญ่พบหินปะปนในหน้าตัดดินและลอยหน้า แบ่งตามลักษณะและชนิดของหินดังนี้

(1) **พัฒนาจากหินทราย** ดินต้นถึงชั้นเศษหินหรือหินพื้นถึงดินลึกมาก เนื้อดินเป็นทรายนดินร่วนถึงดินร่วนปนชื้นส่วนหยาบมาก สีแดง น้ำตาล และน้ำตาลปนแดง การระบายน้ำดีถึงมากเกินไป พบเศษหินปะปนในหน้าตัดดินหรือบนผิวดิน เช่น ชุดดินฝั่งแดง (Fd) ชุดดินพะโต๊ะ (Pto) เป็นต้น

(2) **พัฒนาจากกลุ่มหินตะกอนหรือหินแปรเนื้อละเอียดหรือหินในกลุ่ม** ส่วนใหญ่เป็นหินดินดานและหินฟิลไลต์ ดินต้นถึงชั้นเศษหินหรือหินพื้นถึงดินลึกปานกลาง เนื้อดินเป็นดินเหนียวละเอียดถึงดินเหนียวปนชื้นส่วนหยาบมาก สีน้ำตาล น้ำตาลปนแดง และน้ำตาลปนเหลือง การระบายน้ำดีพบเศษหินปะปนในหน้าตัดดินหรือบนผิวดิน เช่น ชุดดินนาทอน (Ntn) ชุดดินปากจั่น (Pac) เป็นต้น

(3) พัฒนาจากหินปูน ดินตื้นถึงชั้นเศษหินหรือหินพื้นถึงดินลึกมาก เนื้อดินเป็นดินเหนียวละเอียดถึงดินเหนียวปนชั้นส่วนหยาบมาก สีแดง น้ำตาล และน้ำตาลปนแดง การระบายน้ำดี พบเศษหินปะปนในหน้าตัดดินหรือบนผิวดิน อาทิ ชุดดินอ่าวลึก (Ak)

(4) พัฒนาจากหินอัคนีชนิดหินแกรนิต ดินตื้นถึงชั้นเศษหินหรือหินพื้นถึงดินลึกมาก เนื้อดินเป็นดินร่วนหยาบถึงดินร่วนปนชั้นส่วนหยาบมาก สีน้ำตาล น้ำตาลปนแดง ถึงแดง การระบายน้ำดี อาทิ ชุดดินท้ายเหมือง (Tim)

5) **พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน** เป็นพื้นที่ที่มีความลาดชันมากกว่าร้อยละ 35 ทรัพยากรดินมีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละพื้นที่

ซึ่งได้แสดงรายละเอียดของชุดดินที่พบมากในจังหวัดกระบี่ ในภาพที่ 1 - 5

1.5 สภาพการใช้ที่ดิน

สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดกระบี่ จากฐานข้อมูลแผนที่การใช้ที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันของจังหวัดกระบี่

ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	130,653	4.44
พื้นที่เกษตรกรรม	2,105,107	71.53
พื้นที่นา	5,981	0.20
พืชไร่	4,450	0.15
ไม้ยืนต้น	2,063,140	70.11
ไม้ผล	6,436	0.22
พืชสวน	138	-
ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	208	0.01
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	24,754	0.84
พื้นที่ป่าไม้	609,662	20.72
พื้นที่นา	59,720	2.03
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	37,678	1.28
รวม	2,942,820	100.00

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, 2563

1.6 พื้นที่ชลประทาน

จังหวัดกระบี่มีเนื้อที่ชลประทาน 46,045 ไร่ (ร้อยละ 1.56 ของพื้นที่จังหวัด) กระจายอยู่ใน 4 อำเภอ มีอ่างเก็บน้ำที่สำคัญ 5 อ่าง มีศักยภาพในการเก็บกักน้ำได้รวม 41.45 ล้านลูกบาศก์เมตร อ่างเก็บน้ำที่สำคัญ คือ อ่างเก็บน้ำบางกำปรัต มีระดับกักเก็บอยู่ที่ 16 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 38.60 ของน้ำเก็บกักของอ่างเก็บน้ำในจังหวัดกระบี่ (ตารางผนวกที่ 2 และตารางผนวกที่ 3)

1.7 เขตปฏิรูปที่ดิน

เขตปฏิรูปที่ดินในพื้นที่จังหวัดกระบี่ มีเนื้อที่ 839,473 ไร่ (ร้อยละ 28.52 ของพื้นที่จังหวัด) โดยอำเภอที่มีพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินมากที่สุด ได้แก่ อำเภอเขาพนม อำเภอคลองท่อม และอำเภอเมืองกระบี่ ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 4)

1.8 การขึ้นทะเบียนเกษตรกร

จากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตร จังหวัดกระบี่มีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ทั้งหมด ในปี 2563 จำนวน 73,037 ราย รวมพื้นที่ 1,176,465 ไร่ และกิจกรรมที่มีพื้นที่ปลูกมาก ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ข้าวนาปี ทุเรียน ตามลำดับ (ตารางผนวกที่ 5)

ทะเบียนเกษตรกรพืชสมุนไพรร จากฐานข้อมูลกลาง (Farmer One) ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เกษตรกรได้ขึ้นทะเบียนปลูกพืชสมุนไพรรในจังหวัดกระบี่ พื้นที่ 377 ไร่ เกษตรกร 37 ราย มีพืชสมุนไพรรหลัก 9 ชนิด พืชสมุนไพรรที่มีการปลูกมาก อาทิ พริกไทย (ตารางผนวกที่ 6)

1.9 ที่ตั้งโรงงานและแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตร

จังหวัดกระบี่มีแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่สำคัญ จำนวน 91 แห่ง และมีโรงงานทางการเกษตร 66 แห่ง โดยมีที่ตั้งสหกรณ์การเกษตรมากที่สุด 44 แห่ง (ตารางผนวกที่ 7)

2. การวิเคราะห์พืชเศรษฐกิจหลัก

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญพิจารณาจากพืชที่มีพื้นที่ปลูกมากและมีมูลค่าการส่งออกหรือแปรรูป โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศพืชเศรษฐกิจ 13 ชนิดพืช ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรดโรงงาน ลำไย เงาะ ทุเรียน มังคุด มะพร้าว และกาแฟ จากพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจดังกล่าว กรมพัฒนาที่ดิน ได้กำหนดระดับความเหมาะสมของพื้นที่ปลูกรายจังหวัด โดยวิเคราะห์จากสภาพพื้นที่ ลักษณะของดิน ปริมาณน้ำฝน แหล่งน้ำชลประทาน ร่วมกับการจัดการพื้นที่และลักษณะรายพืช โดยแบ่งระดับความเหมาะสมเป็น 4 ระดับ ได้แก่

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) การปลูกพืชให้ผลตอบแทนสูง

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) การปลูกพืชให้ผลตอบแทนสูง แต่พบข้อจำกัดบางประการซึ่งสามารถบริหารจัดการได้

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีข้อจำกัดของดินและน้ำ ส่งผลให้การผลิตพืชให้ผลตอบแทนต่ำ การใช้พื้นที่ต้องใช้งบลงทุนสูงในการจัดการ และมีความเสี่ยงจากน้ำท่วมและขาดน้ำ

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N)

จังหวัดกระบี่ มีพื้นที่พืชเศรษฐกิจสำคัญที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรก ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา มะพร้าว และข้าว (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีพื้นที่ปลูกมาก 4 ลำดับแรกของจังหวัดกระบี่

พืชเศรษฐกิจ	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละของพื้นที่เกษตรกรรม
1. ปาล์มน้ำมัน	1,022,083	46.27
2. ยางพารา	720,760	32.63
3. มะพร้าว	3,464	0.16
4. ข้าว	2,712	0.12

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th>, 2564

2.1 ปาล์มน้ำมัน

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของจังหวัดกระบี่ ซึ่งปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่มีการปลูกมากที่สุดในจังหวัด จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 3 และภาพที่ 6 - 7)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 693,348 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 28.99 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอคลองท่อม 156,551 ไร่ อำเภอเขาพนม 121,763 ไร่ และอำเภอปลายพระยา 104,075 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 959,370 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 40.14 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอคลองท่อม 218,669 ไร่ อำเภอเขาพนม 207,638 ไร่ และอำเภออ่าวลึก 131,281 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 255,387 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.68 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเขาพนม 99,803 ไร่ อำเภอเกาะลันตา 35,173 ไร่ และอำเภอเหนือคลอง 33,476 ไร่

ระดับที่ 4 พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 482,842 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดิน ได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 364,369 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 52.55 ของพื้นที่ศักยภาพสูง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอคลองท่อม 84,110 ไร่ อำเภอปลายพระยา 79,730 ไร่ และอำเภออ่าวลึก 62,573 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 471,485 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 49.15 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอคลองท่อม 102,790 ไร่ อำเภออ่าวลึก 91,294 ไร่ และอำเภอเขาพนม 85,105 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 110,711 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 43.35 ของพื้นที่ ศักยภาพเล็กน้อย กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเขาพนม 39,590 ไร่ อำเภอปลายพระยา 19,476 ไร่ และอำเภออ่าวลึก 13,002 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 75,518 ไร่

3) พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกปาล์มน้ำมันแต่ยังไม่มี การปลูก พิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน และพื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมัน ใน ชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดกระบี่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับความ เหมาะสมสูง (S1) และความเหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 816,864 ไร่ กระจายอยู่ทั่ว ทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอเขาพนม 194,106 ไร่ รองลงมา ได้แก่ อำเภอคลองท่อม 188,320 ไร่ อำเภอเมืองกระบี่ 133,526 ไร่ และอำเภอเหนือคลอง 92,571 ไร่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 328,979 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 47.45 ของพื้นที่ ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอคลองท่อม 72,441 ไร่ อำเภอเขาพนม 71,573 ไร่ และอำเภอ เมืองกระบี่ 56,096 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 487,885 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 50.85 ของพื้นที่ ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอเขาพนม 122,533 ไร่ อำเภอคลองท่อม 115,879 ไร่ และอำเภอเมืองกระบี่ 77,430 ไร่

ตารางที่ 3 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของปาล์มน้ำมันรายอำเภอ จังหวัดกระบี่

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม (ไร่)				
		S1	S2	S3	N	รวม
เกาะลันตา	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	5,054 (100.00%)	21,571 (100.00%)	35,173 (100.00%)	29,862 (100.00%)	91,660 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	1,175 (23.25%)	4,527 (20.99%)	4,749 (13.50%)	703 (2.35%)	11,154 (12.17%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	3,879 (76.75%)	17,044 (79.01%)	-	-	20,923 (22.83%)
เขาพนม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	121,763 (100.00%)	207,638 (100.00%)	99,803 (100.00%)	54,803 (100.00%)	484,007 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	50,190 (41.22%)	85,105 (40.99%)	39,590 (39.67%)	14,120 (25.77%)	189,005 (39.05%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	71,573 (58.78%)	122,533 (59.01%)	-	-	194,106 (40.10%)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม				รวม
		S1	S2	S3	N	
คลองท่อม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	156,551 (100.00%)	218,669 (100.00%)	14,838 (100.00%)	95,290 (100.00%)	485,348 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	84,110 (53.73%)	102,790 (47.01%)	8,065 (54.35%)	14,020 (14.71%)	208,985 (43.06%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	72,441 (46.27%)	115,879 (52.99%)	-	-	188,320 (38.80%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	104,075 (100.00%)	85,021 (100.00%)	25,478 (100.00%)	45,719 (100.00%)	260,293 (100.00%)
ปลายพระยา	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	79,730 (76.61%)	63,537 (74.73%)	19,476 (76.44%)	21,649 (47.35%)	184,392 (70.84%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	24,345 (23.39%)	21,484 (25.27%)	-	-	45,829 (17.61%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	84,509 (100.00%)	117,107 (100.00%)	28,046 (100.00%)	113,630 (100.00%)	343,292 (100.00%)
เมืองกระบี่	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	28,413 (33.62%)	39,677 (33.88%)	12,801 (45.64%)	3,643 (3.21%)	84,534 (24.62%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	56,096 (66.38%)	77,430 (66.12%)	-	-	133,526 (38.90%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	61,407 (100.00%)	58,459 (100.00%)	1,544 (100.00%)	18,608 (100.00%)	140,018 (100.00%)
ลำทับ	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	30,481 (49.64%)	28,245 (48.32%)	562 (36.40%)	4,052 (21.77%)	63,340 (45.24%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	30,926 (50.36%)	30,214 (51.68%)	-	-	61,140 (43.67%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	56,954 (100.00%)	119,624 (100.00%)	33,476 (100.00%)	33,701 (100.00%)	243,755 (100.00%)
เหนือคลอง	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	27,697 (48.63%)	56,310 (47.07%)	12,466 (37.24%)	3,892 (11.55%)	100,365 (41.17%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	29,257 (51.37%)	63,314 (52.93%)	-	-	92,571 (37.98%)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม				รวม
		S1	S2	S3	N	
อ่าวลึก	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	103,035 (100.00%)	131,281 (100.00%)	17,029 (100.00%)	91,229 (100.00%)	342,574 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	62,573 (60.73%)	91,294 (69.54%)	13,002 (76.35%)	13,439 (14.73%)	180,308 (52.63%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	40,462 (39.27%)	39,987 (30.46%)	-	-	80,449 (23.48%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	693,348 (100.00%)	959,370 (100.00%)	255,387 (100.00%)	482,842 (100.00%)	2,390,947 (100.00%)
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	364,369 (52.55%)	471,485 (49.15%)	110,711 (43.35%)	75,518 (15.64%)	1,022,083 (42.75%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	328,979 (47.45%)	487,885 (50.85%)	-	-	816,864 (34.16%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกปาล์มน้ำมัน คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกยางพารา (S3) 5,401 ไร่ และพื้นที่ปลูกข้าว (S3+N) 734 ไร่ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตปาล์มน้ำมัน

อำเภอ	ยางพารา (ไร่)			ข้าว (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
เกาะลันตา	638	-	638	225	19	244
เขาพนม	3,262	-	3,262	-	-	-
คลองท่อม	243	-	243	78	-	78
ปลายพระยา	323	-	323	9	-	9
เมืองกระปี่	171	-	171	-	12	12
ลำทับ	269	-	269	40	-	40
เหนือคลอง	405	-	405	85	267	352
อ่าวลึก	90	-	90	-	-	-
รวม	5,401	-	5,401	437	298	734

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกปาล์มน้ำมันต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น ระบบส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกปาล์มน้ำมัน ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกปาล์มน้ำมันที่สำคัญของจังหวัด กระจายอยู่ในอำเภอคลองท่อม อำเภอเขาพนม และอำเภอปลายพระยา เป็นต้น

พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกปาล์มน้ำมัน เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง และแหล่งน้ำ กระจายอยู่ในอำเภอคลองท่อม อำเภอเขาพนม และอำเภออ่าวลึก เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เช่น ทำการเกษตรผสมผสานหรือพืชที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า โดยพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

2.2 ยางพารา

ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดกระบี่ในลำดับที่ 2 จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 5 และภาพที่ 8 - 9)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกยางพารา

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 791,060 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 33.06 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเขาพนม 205,466 ไร่ อำเภอคลองท่อม 198,779 ไร่ และอำเภอเมืองกระบี่ 154,490 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 1,007,523 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 42.11 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอคลองท่อม 184,420 ไร่ อำเภอเขาพนม 182,507 ไร่ และอำเภออ่าวลึก 182,409 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 138,082 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.77 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเขาพนม 54,821 ไร่ อำเภอเกาะลันตา 22,854 ไร่ และอำเภอปลายพระยา 15,751 ไร่

ระดับที่ 4 พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 455,905 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกยางพาราในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดินได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 300,668 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 38.01 ของพื้นที่ศักยภาพสูง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเขาพนม 95,115 ไร่ อำเภอคลองท่อม 74,999 ไร่ และอำเภอเมืองกระบี่ 60,057 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 317,893 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 31.55 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเขาพนม 98,331 ไร่ อำเภอคลองท่อม 66,880 ไร่ และอำเภอเหนือคลอง 43,421 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 49,192 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 35.63 ของพื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเขาพนม 21,908 ไร่ อำเภอเกาะลันตา 10,910 ไร่ และอำเภอคลองท่อม 3,740 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) ในเนื้อที่ 53,007 ไร่

3) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกยางพาราแต่ยังไม่มีมีการปลูกพิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับปลูกยางพารา และพื้นที่เพาะปลูกยางพาราในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดกระบี่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับเหมาะสมสูง (S1) และพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 1,180,022 ไร่ กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอคลองท่อม 241,320 ไร่ รองลงมาได้แก่ อำเภออ่าวลึก 201,041 ไร่ อำเภอเขาพนม 194,527 ไร่ และอำเภอปลายพระยา 186,548 ไร่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 490,392 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 61.99 ของพื้นที่ ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอคลองท่อม 123,780 ไร่ อำเภอเขาพนม 110,351 ไร่ และอำเภอ เมืองกระบี่ 94,433 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 689,630 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 68.45 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภออ่าวลึก 153,137 ไร่ อำเภอปลายพระยา 153,045 ไร่ และอำเภอคลองท่อม 117,540 ไร่

ตารางที่ 5 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของยางพารารายอำเภอ จังหวัดกระบี่

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม				
		S1	S2	S3	N	รวม
เกาะลันตา	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	6,703 (100.00%)	33,482 (100.00%)	22,854 (100.00%)	28,621 (100.00%)	91,660 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	3,792 (56.57%)	21,103 (63.03%)	10,910 (47.74%)	3,886 (13.58%)	39,691 (43.30%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	2,911 (43.43%)	12,379 (36.97%)	-	-	15,290 (16.68%)
เขาพนม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	205,466 (100.00%)	182,507 (100.00%)	54,821 (100.00%)	42,326 (100.00%)	485,120 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	95,115 (46.29%)	98,331 (53.88%)	21,908 (39.96%)	15,869 (37.49%)	231,223 (47.66%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	110,351 (53.71%)	84,176 (46.12%)	-	-	194,527 (40.10%)
คลองท่อม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	198,779 (100.00%)	184,420 (100.00%)	9,188 (100.00%)	92,935 (100.00%)	485,322 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	74,999 (37.73%)	66,880 (36.27%)	3,740 (40.71%)	12,510 (13.46%)	158,129 (32.58%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	123,780 (62.27%)	117,540 (63.73%)	-	-	241,320 (49.72%)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม				
		S1	S2	S3	N	รวม
ปลายะพระยา	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	36,515 (100.00%)	173,279 (100.00%)	15,751 (100.00%)	34,680 (100.00%)	260,225 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	3,012 (8.25%)	20,234 (11.68%)	3,297 (20.93%)	3,914 (11.29%)	30,457 (11.70%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	33,503 (91.75%)	153,045 (88.32%)	-	-	186,548 (71.69%)
เมืองกระบี่	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	154,490 (100.00%)	62,689 (100.00%)	9,954 (100.00%)	116,821 (100.00%)	343,954 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	60,057 (38.87%)	18,760 (29.93%)	2,342 (23.53%)	5,347 (4.58%)	86,506 (25.15%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	94,433 (61.13%)	43,929 (70.07%)	-	-	138,362 (40.23%)
ลำทับ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	62,974 (100.00%)	55,376 (100.00%)	3,580 (100.00%)	18,089 (100.00%)	140,019 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	24,269 (38.54%)	19,892 (35.92%)	2,789 (77.93%)	5,816 (32.15%)	52,766 (37.69%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	38,705 (61.46%)	35,484 (64.08%)	-	-	74,189 (52.99%)
เหนือคลอง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	62,999 (100.00%)	133,361 (100.00%)	13,135 (100.00%)	34,203 (100.00%)	243,698 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	24,194 (38.40%)	43,421 (32.56%)	2,338 (17.80%)	2,932 (8.57%)	72,885 (29.91%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	38,805 (61.60%)	89,940 (67.44%)	-	-	128,745 (52.83%)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม				รวม
		S1	S2	S3	N	
อำเภอ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	63,134 (100.00%)	182,409 (100.00%)	8,799 (100.00%)	88,230 (100.00%)	342,572 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้น ความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	15,230 (24.12%)	29,272 (16.05%)	1,868 (21.23%)	2,733 (3.10%)	49,103 (14.33%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	47,904 (75.88%)	153,137 (83.95%)	-	-	201,041 (58.69%)
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของ ที่ดิน	791,060 (100.00%)	1,007,523 (100.00%)	138,082 (100.00%)	455,905 (100.00%)	2,392,570 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้น ความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	300,668 (38.01%)	317,893 (31.55%)	49,192 (35.63%)	53,007 (11.63%)	720,760 (30.12%)
	พื้นที่มีศักยภาพ คงเหลือ	490,392 (61.99%)	689,630 (68.45%)	-	-	1,180,022 (49.32%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกยางพารา คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (S3) 67,118 ไร่ และพื้นที่ปลูกข้าว (S3+N) 1,349 ไร่ (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตยางพารา

อำเภอ	ปาล์มน้ำมัน (ไร่)			ข้าว (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
เกาะลันตา	1,315	-	1,315	66	72	138
เขาพนม	18,123	-	18,123	-	-	-
คลองท่อม	3,951	-	3,951	78	-	78
ปลายพระยา	18,211	-	18,211	9	-	9
เมืองกระบี่	8,729	-	8,729	-	12	12
ลำทับ	7	-	7	40	-	40
เหนือคลอง	6,758	-	6,758	85	987	1,072
อ่าวลึก	10,024	-	10,024	-	-	-
รวม	67,118	-	67,118	278	1,071	1,349

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกยางพาราต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกยางพาราในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น ระบบส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกยางพาราในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือพื้นที่ปลูกยางพาราในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกยางพารา ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกยางพาราที่สำคัญของจังหวัด กระจายอยู่ในอำเภอเขาพนม อำเภอคลองท่อม และอำเภอเมืองกระบี่ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกยางพาราในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือพื้นที่ปลูกยางพาราในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกยางพารา เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง และแหล่งน้ำ กระจายอยู่ในอำเภอคลองท่อม อำเภอเขาพนม และอำเภออ่าวลึก เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เช่น ทำการเกษตรผสมผสานหรือพืชที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า โดยพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

2.3 มะพร้าว

มะพร้าวเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดกระบี่ในลำดับที่ 3 จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 7 และภาพที่ 10 - 11)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกมะพร้าว

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 124,828 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.22 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเขาพนม 30,082 ไร่ อำเภอคลองท่อม 28,139 ไร่ และอำเภอเมืองกระบี่ 25,685 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 1,278,070 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 53.46 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอคลองท่อม 274,362 ไร่ อำเภอเขาพนม 261,307 ไร่ และอำเภออ่าวลึก 189,725 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 355,367 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 14.86 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอคลองท่อม 79,235 ไร่ อำเภอเขาพนม 78,677 ไร่ และอำเภอเหนือคลอง 53,360 ไร่

ระดับที่ 4 พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 632,814 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกมะพร้าวในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดินได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 88 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.07 ของพื้นที่ศักยภาพสูง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเมืองกระบี่ 75 ไร่ และอำเภออ่าวลึก 13 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 2,339 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.18 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเหนือคลอง 1,030 ไร่ อำเภอเกาะลันตา 974 ไร่ และอำเภอคลองท่อม 203 ไร่ เป็นต้น

(3) พื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 135 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.04 ของพื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเมืองกระบี่ 54 ไร่ อำเภอเกาะลันตา 44 ไร่ และอำเภอคลองท่อม 37 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 902 ไร่

3) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกมะพร้าวแต่ยังไม่มี การปลูกพิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับปลูกมะพร้าว และพื้นที่เพาะปลูกมะพร้าวในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดกระบี่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับเหมาะสมสูง (S1) และพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 1,400,471 ไร่ กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอคลองท่อม 302,298 ไร่ รองลงมาได้แก่ อำเภอเขาพนม 291,371 ไร่ อำเภอปลายพระยา 182,321 ไร่ และอำเภอเมืองกระบี่ 174,993 ไร่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 124,740 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 99.93 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอเขาพนม 30,082 ไร่ อำเภอคลองท่อม 28,139 ไร่ และอำเภอเมืองกระบี่ 25,610 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 1,275,731 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 99.82 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอคลองท่อม 274,159 ไร่ อำเภอเขาพนม 261,289 ไร่ และอำเภออ่าวลึก 189,707 ไร่

ตารางที่ 7 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของมะพร้าวรายอำเภอ จังหวัดกระบี่

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม				รวม
		S1	S2	S3	N	
เกาะลันตา	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	13,919 (100.00%)	13,970 (100.00%)	63,758 (100.00%)	91,647 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	974 (7.00%)	44 (0.31%)	663 (1.04%)	1,681 (1.83%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	12,945 (93.00%)	-	-	12,945 (14.12%)
เขาพนม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	30,082 (100.00%)	261,307 (100.00%)	78,677 (100.00%)	113,639 (100.00%)	483,705 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	18 (0.01%)	-	-	18 (0.01%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	30,082 (100.00%)	261,289 (99.99%)	-	-	291,371 (60.24%)
คลองท่อม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	28,139 (100.00%)	274,362 (100.00%)	79,235 (100.00%)	103,612 (100.00%)	485,348 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	203 (0.07%)	37 (0.05%)	1 (-)	241 (0.05%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	28,139 (100.00%)	274,159 (99.93%)	-	-	302,298 (62.28%)
ปลายพระยา	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	10,798 (100.00%)	171,534 (100.00%)	27,245 (100.00%)	50,501 (100.00%)	260,078 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	11 (0.01%)	-	3 (0.01%)	14 (0.01%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	10,798 (100.00%)	171,523 (99.99%)	-	-	182,321 (70.10%)
เมืองกระบี่	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	25,685 (100.00%)	149,431 (100.00%)	40,434 (100.00%)	128,405 (100.00%)	343,955 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความ เหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	75 (0.29%)	48 (0.03%)	54 (0.13%)	70 (0.05%)	247 (0.07%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	25,610 (99.71%)	149,383 (99.97%)	-	-	174,993 (50.88%)

ตารางที่ 7 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของมะพร้าวรายอำเภอ จังหวัดกระบี่

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ขึ้นความเหมาะสม				
		S1	S2	S3	N	รวม
ลำทับ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	2,096 (100.00%)	86,994 (100.00%)	30,164 (100.00%)	20,764 (100.00%)	140,018 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้น ความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	37 (0.04%)	-	-	37 (0.04%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	2,096 (100.00%)	86,957 (99.96%)	-	-	89,053 (63.60%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	4,618 (100.00%)	130,798 (100.00%)	53,360 (100.00%)	54,979 (100.00%)	243,755 (100.00%)
เหนือคลอง	พื้นที่เพาะปลูกในชั้น ความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	1,030 (0.79%)	-	165 (0.30%)	1,195 (0.49%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	4,618 (100.00%)	129,768 (99.21%)	-	-	134,386 (55.13%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	23,410 (100.00%)	189,725 (100.00%)	32,282 (100.00%)	97,156 (100.00%)	342,573 (100.00%)
อ่าวลึก	พื้นที่เพาะปลูกในชั้น ความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	13 (0.06%)	18 (0.01%)	-	-	31 (0.01%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	23,397 (99.94%)	189,707 (99.99%)	-	-	213,104 (62.21%)
	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	124,828 (100.00%)	1,278,070 (100.00%)	355,367 (100.00%)	632,814 (100.00%)	2,391,079 (100.00%)
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่เพาะปลูกในชั้น ความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	88 (0.07%)	2,339 (0.18%)	135 (0.04%)	902 (0.14%)	3,464 (0.14%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	124,740 (99.93%)	1,275,731 (99.82%)	-	-	1,400,471 (58.57%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรพิจารณาให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกมะพร้าว คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (S3+N) 1,983 ไร่ และพื้นที่ปลูกข้าว (S3+N) 1,060 ไร่ (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตมะพร้าว

อำเภอ	ปาล์มน้ำมัน (ไร่)			ข้าว (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
เกาะลันตา	80	65	145	66	51	117
เขาพนม	-	-	-	-	-	-
คลองท่อม	289	-	289	78	-	78
ปลายพระยา	-	-	-	9	-	9
เมืองกระปี่	42	3	45	-	12	12
ลำทับ	-	-	-	40	-	40
เหนือคลอง	1,482	22	1,504	85	721	806
อ่าวลึก	-	-	-	-	-	-
รวม	1,893	90	1,983	278	784	1,060

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกมะพร้าวต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกมะพร้าวในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกมะพร้าวในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือพื้นที่ปลูกมะพร้าวในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกมะพร้าว ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกมะพร้าวที่สำคัญของจังหวัด กระจายอยู่ในอำเภอเขาพนม อำเภอคลองท่อม และอำเภอเมืองกระปี่ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกมะพร้าวในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือพื้นที่ปลูกมะพร้าวในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกมะพร้าว เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง และแหล่งน้ำ กระจายอยู่ในอำเภอคลองท่อม อำเภอเขาพนม และอำเภออ่าวลึก เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เช่น ทำการเกษตรผสมผสานหรือพืชที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า โดยพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

2.4 ข้าว

ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดกระบี่ในลำดับที่ 4 จากฐานข้อมูลในแผนที่เกษตรเชิงรุก หรือ Agri-Map Online สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้ (ตารางที่ 9 และภาพที่ 12 - 13)

1) การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ปลูกข้าว

ระดับที่ 1 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 16,207 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.74 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเขาพนม 6,752 ไร่ อำเภอปลายพระยา 3,047 ไร่ และอำเภอเหนือคลอง 1,886 ไร่

ระดับที่ 2 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 10,858 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.49 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเหนือคลอง 3,007 ไร่ อำเภอเกาะลันตา 2,967 ไร่ และอำเภอเขาพนม 2,410 ไร่

ระดับที่ 3 เป็นพื้นที่ความเหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 1,401 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.06 ของพื้นที่ศักยภาพของที่ดิน กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเมืองกระบี่ 601 ไร่ อำเภอเกาะลันตา 590 ไร่ และอำเภอเหนือคลอง 84 ไร่

ระดับที่ 4 เป็นพื้นที่ความไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 2,173,853 ไร่

2) การวิเคราะห์พื้นที่ปลูกข้าวในปัจจุบัน ซึ่งจำแนกตามชั้นความเหมาะสมของที่ดินได้ดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) มีเนื้อที่ 179 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.10 ของพื้นที่ศักยภาพสูง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอปลายพระยา 147 ไร่ และอำเภอเหนือคลอง 32 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) มีเนื้อที่ 953 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.78 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเกาะลันตา 604 ไร่ และอำเภอเหนือคลอง 349 ไร่

(3) พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) มีเนื้อที่ 434 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 30.98 ของพื้นที่ศักยภาพเล็กน้อย กระจายตัวมากอยู่ในอำเภอเกาะลันตา 224 ไร่ อำเภอเหนือคลอง 84 ไร่ และอำเภอคลองท่อม 77 ไร่

(4) พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) มีเนื้อที่ 1,146 ไร่

3) **พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ** คือ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกข้าวแต่ยังไม่มีมีการปลูกพิจารณาจากพื้นที่ศักยภาพของที่ดินสำหรับปลูกข้าว และพื้นที่นาข้าวในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง) พบว่า จังหวัดกระบี่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือในระดับเหมาะสมสูง (S1) และพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) รวมทั้งสิ้น 25,933 ไร่ กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่ศักยภาพคงเหลือมากที่สุด ได้แก่ อำเภอเขาพนม 9,162 ไร่ รองลงมาได้แก่ อำเภอเหนือคลอง 4,513 ไร่ อำเภอปลายพระยา 2,900 ไร่ และอำเภอเมืองกระบี่ 2,824 ไร่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) พื้นที่เหมาะสมสูงคงเหลือ (S1) มีเนื้อที่ 16,028 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 98.90 ของพื้นที่ศักยภาพสูง พบมากในอำเภอเขาพนม 6,752 ไร่ อำเภอปลายพระยา 2,900 ไร่ และอำเภอเหนือคลอง 1,854 ไร่

(2) พื้นที่เหมาะสมปานกลางคงเหลือ (S2) มีเนื้อที่ 9,905 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 91.22 ของพื้นที่ศักยภาพปานกลาง พบมากในอำเภอเหนือคลอง 2,658 ไร่ อำเภอเขาพนม 2,410 ไร่ และอำเภอเกาะลันตา 2,363 ไร่

ตารางที่ 9 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของข้าวรายอำเภอ จังหวัดกระบี่

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม				รวม
		S1	S2	S3	N	
เกาะลันตา	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	-	2,967	590	83,531	87,088
			(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	604	224	136	964
			(20.36%)	(37.97%)	(0.16%)	(1.11%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	-	2,363	-	-	2,363
			(79.64%)			(2.71%)
เขาพนม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	6,752	2,410	-	475,979	485,141
		(100.00%)	(100.00%)		(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	-	-	-
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	6,752	2,410	-	-	9,162
		(100.00%)	(100.00%)			(1.89%)
คลองท่อม	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	629	445	77	441,539	442,690
		(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	-	-	77	-	77
				(100.00%)		(0.02%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	629	445	-	-	1,074
		(100.00%)	(100.00%)			(0.24%)
ปลายพระยา	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	3,047	-	9	257,238	260,294
		(100.00%)		(100.00%)	(100.00%)	(100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)	147	-	9	-	156
		(4.82%)		(100.00%)		(0.06%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	2,900	-	-	-	2,900
		(95.18%)				(1.11%)

ตารางที่ 9 พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ปลูกจริง พื้นที่คงเหลือของข้าวรายอำเภอ จังหวัดกระบี่

อำเภอ	ประเภทพื้นที่	เนื้อที่ชั้นความเหมาะสม				รวม
		S1	S2	S3	N	
เมืองกระบี่	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	795 (100.00%)	2,029 (100.00%)	601 (100.00%)	256,200 (100.00%)	259,625 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้น	-	-	-	12	12
	ความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)				(-)	(-)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	795 (100.00%)	2,029 (100.00%)	-	-	2,824 (1.09%)
ลำทับ	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,524 (100.00%)	-	40 (100.00%)	138,454 (100.00%)	140,018 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้น	-	-	40	-	40
	ความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)			(100.00%)		(0.03%)
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	1,524 (100.00%)	-	-	-	1,524 (1.09%)
เหนือคลอง	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,886 (100.00%)	3,007 (100.00%)	84 (100.00%)	233,198 (100.00%)	238,175 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้น	32 (1.70%)	349 (11.61%)	84 (100.00%)	998 (0.43%)	1,463 (0.61%)
	ความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)					
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	1,854 (98.30%)	2,658 (88.39%)	-	-	4,512 (1.89%)
อ่าวลึก	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	1,574 (100.00%)	-	-	287,714 (100.00%)	289,288 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้น	-	-	-	-	-
	ความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)					
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	1,574 (100.00%)	-	-	-	1,574 (0.54%)
รวมทั้งจังหวัด	พื้นที่ศักยภาพของที่ดิน	16,207 (100.00%)	10,858 (100.00%)	1,401 (100.00%)	2,173,853 (100.00%)	2,202,319 (100.00%)
	พื้นที่เพาะปลูกในชั้น	179 (1.10%)	953 (8.78%)	434 (30.98%)	1,146 (0.05%)	2,712 (0.12%)
	ความเหมาะสมต่าง ๆ (ปลูกจริง)					
	พื้นที่มีศักยภาพคงเหลือ	16,028 (98.90%)	9,905 (91.22%)	-	-	25,933 (1.18%)

ทั้งนี้ ในการส่งเสริมการปลูกพืชจะพิจารณาเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพคงเหลือในระดับความเหมาะสมสูง (S1) และระดับความเหมาะสมปานกลาง (S2) เท่านั้น เนื่องจากสภาพพื้นที่ปลูกพืชตรงตามศักยภาพของดิน การลงทุนต่ำก็สามารถเพิ่มผลผลิตได้ จึงควรส่งเสริมในพื้นที่ดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพพื้นที่ร่วมกับพื้นที่ปลูกพืชในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่ที่ควรส่งเสริมให้มีการปรับเปลี่ยนไปปลูกข้าว คือ บริเวณที่เป็นพื้นที่ปลูกยางพารา (S3) 5,541 ไร่ และพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (S3) 728 ไร่ แต่เนื่องจากนโยบายของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการข้าว ต้องการรักษาดุลยภาพผลผลิตข้าว ดังนั้น จึงควรพิจารณาปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดอื่นที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 พื้นที่ศักยภาพในการขยายการผลิตข้าว

อำเภอ	ยางพารา (ไร่)			ปาล์มน้ำมัน (ไร่)		
	S3	N	รวม	S3	N	รวม
เกาะลันตา	617	-	617	-	-	-
เขาพนม	3,262	-	3,262	-	-	-
คลองท่อม	243	-	243	-	-	-
ปลายพระยา	323	-	323	-	-	-
เมืองกระบี่	171	-	171	-	-	-
ลำทับ	269	-	269	-	-	-
เหนือคลอง	566	-	566	728	-	728
อ่าวลึก	90	-	90	-	-	-
รวม	5,541	-	5,541	728	-	728

4) แนวทางการจัดการ

(1) พื้นที่ที่มีความเหมาะสมควรส่งเสริมการผลิต (S1 หรือ S2) ควรสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกข้าวต่อไปเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม สามารถช่วยลดต้นทุนการผลิตและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี ซึ่งการปลูกข้าวในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นสามารถนำไปสู่การต่อยอดโครงการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น เกษตรอินทรีย์ ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เกษตรแม่นยำ เป็นต้น

พื้นที่ปลูกข้าวในบริเวณที่มีความเหมาะสมสูง (S1) คือ พื้นที่ปลูกข้าวในที่ดินที่ไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพต่อการปลูกข้าว ซึ่งควรสงวนไว้เป็นแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญของจังหวัด กระจายอยู่ในอำเภออำเภอเขาพนม อำเภอปลายพระยา และอำเภอเหนือคลอง เป็นต้น

พื้นที่ปลูกข้าวในบริเวณที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2) คือ พื้นที่ปลูกข้าวในที่ดินที่มีข้อจำกัดทางกายภาพบางประการต่อการปลูกข้าว เช่น ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความเป็นกรดเป็นด่าง และแหล่งน้ำ กระจายอยู่ในอำเภอเหนือคลอง อำเภอเกาะลันตา และอำเภอเขาพนม เป็นต้น

(2) พื้นที่ที่ควรปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสม (S3 หรือ N) ควรสนับสนุนให้เข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เช่น ทำการเกษตรผสมผสานหรือพืชที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า โดยพิจารณาแหล่งรับซื้อร่วมด้วย

3. พืชเศรษฐกิจอนาคตไกลของจังหวัด

3.1 กาแฟสายพันธุ์โรบัสต้า กาแฟเมืองกระบี่ หรือ กาแฟคลองท่อม ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นพืชพันธุ์ทางภูมิศาสตร์ (พืช GI) จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา ที่นิยมปลูกในพื้นที่ราบหรือที่ราบเชิงเขาที่มีความอุดมสมบูรณ์สูง มีความสูงจากระดับน้ำทะเลไม่มากนัก ซึ่งมีความพิเศษ คือ กาแฟเมืองกระบี่ มีรสชาติที่เข้มข้นของสายพันธุ์โรบัสต้า ประกอบกับตำแหน่ง และสภาพภูมิอากาศในพื้นที่เขตจังหวัดกระบี่ เป็นพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ด้วยแร่ธาตุภูเขาไฟในดินสูง ทำให้รสชาติกาแฟเมืองกระบี่พันธุ์โรบัสต้า มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว จึงถูกจัดเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญประจำท้องถิ่นที่มีอนาคตไกลของจังหวัดกระบี่ เมื่อพิจารณาจากพื้นที่ในการส่งเสริมการปลูกกาแฟพันธุ์โรบัสต้า ควรส่งเสริมเฉพาะในพื้นที่ความเหมาะสมสูง (S1) และพื้นที่ศักยภาพความเหมาะสมปานกลาง (S2) ซึ่งจังหวัดกระบี่ยังมีพื้นที่ปลูกกาแฟพันธุ์โรบัสต้าเหมาะสมสูง S1 (คงเหลือ) จำนวน 58,061 ไร่ ส่วนมากกระจายอยู่ในอำเภอเขาพนม (37,902 ไร่) อำเภอเหนือคลอง (10,504 ไร่) และอำเภอคลองท่อม (2,324 ไร่) เป็นต้น และพื้นที่ปลูกกาแฟโรบัสต้าเหมาะสมปานกลาง S2 (คงเหลือ) จำนวน 1,420,423 ไร่ ส่วนมากกระจายอยู่ในอำเภอคลองท่อม (305,697 ไร่) อำเภอเขาพนม (297,781 ไร่) อำเภออ่าวลึก (214,409 ไร่) และอำเภอปลายพระยา (196,013 ไร่) เป็นต้น

3.2 พืชสมุนไพร ด้วยนโยบายของรัฐบาลที่ให้การสนับสนุนแนวคิด BCG (Bio-Circular-Green Economy) หรือ เศรษฐกิจชีวภาพ ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ พืชสมุนไพรเป็นเรื่องหนึ่งได้รับความสนใจ เนื่องจากเป็นแหล่งของสารสำคัญที่นำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น การแพทย์ ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และเครื่องสำอาง จึงสนับสนุนให้พืชสมุนไพรเป็นพืชทางเลือกในปี 2564 โดยดำเนินการภายใต้ตลาดนำการผลิต และหากทิศทางของตลาดสมุนไพรขยายตัวเพิ่มมากขึ้นจะช่วยให้เกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร มีรายได้และความมั่นคงในการดำรงชีพ จากฐานข้อมูล Agri-Map Online จังหวัดกระบี่มีพื้นที่ศักยภาพที่สามารถส่งเสริมให้ปลูกพืชสมุนไพรได้หลายชนิด เช่น ขมิ้นชัน กระจ่างดำ ไพล บัวบก เป็นต้น

ขมิ้นชัน เป็นพืชปลูกง่าย ชอบแสงแดดจัด และมีความชื้นสูง ชอบดินร่วนซุย มีการระบายน้ำดี ไม่ชอบน้ำขัง เกษตรกรสามารถปลูกขมิ้นชันแซมในสวน เป็นการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์ และมีรายได้ระหว่างรอการเติบโตของไม้ผลไม้อื่นต้น โดยพื้นที่จังหวัดกระบี่มีพื้นที่ศักยภาพในการปลูกขมิ้นชันที่ระดับความเหมาะสมสูง (S1) ประมาณ 453,100 ไร่

กระจ่างดำ เป็นพืชที่ชอบที่ร่ม ดินร่วนซุยหรือเป็นดินปนทรายที่มีการระบายน้ำได้ดี ชอบอากาศหนาวเย็น และขยายพันธุ์ด้วยวิธีการแบ่งเหง้า สามารถขยายพันธุ์ได้ตลอดทั้งปี แต่ถ้าต้องการให้หัวหรือเหง้ามีคุณภาพต้องปลูกและเก็บเกี่ยวตามฤดูกาล คือปลูกในช่วงเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม และเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนธันวาคมถึงเดือนมกราคม โดยพื้นที่จังหวัดกระบี่มีพื้นที่ศักยภาพในการปลูกกระจ่างดำที่ระดับความเหมาะสมสูง (S1) ประมาณ 431,071 ไร่

ไพล เจริญได้ดีในดินร่วนซุย ปลูกง่าย ดูแลง่าย สามารถปลูกแซมระหว่างแปลงพืชหลักได้ โดยพื้นที่จังหวัดกระบี่มีพื้นที่ศักยภาพในการปลูกไพลที่ระดับความเหมาะสมสูง (S1) ประมาณ 177,381 ไร่

บัวบก เป็นพืชเขตร้อนชื้น ชอบที่ลุ่มชื้นแฉะเล็กน้อย เช่น ตามขอบคันนา คันดินริมหนอง สระ คลองน้ำ ชอบแสงรำไร สามารถปลูกแซมระหว่างแปลงพืชหลักได้ โดยพื้นที่จังหวัดกระบี่มีพื้นที่ศักยภาพในการปลูกบัวบกที่ระดับความเหมาะสมสูง (S1) ประมาณ 72,189 ไร่

3.3 ส้มโชกุน เป็นหนึ่งในพืชเศรษฐกิจอนาคตไกลของจังหวัดกระบี่เช่นกัน ส้มโชกุนเป็นส้มที่มีรสชาติหวานหอมและกรอบ เปลือกบางล่อนมีกลิ่นหอม ไม่มีกากหรือมีกากน้อยมาก ชานส้มจะนิ่มรสชาติเหมาะสำหรับบริโภคมากกว่าแปรรูป ส้มโชกุนเจริญเติบโตได้ดีในดินร่วนปนทราย การระบายน้ำดี มีอินทรีย์วัตถุสูง ดินไม่เป็นกรดจัดจนเกินไป มีแหล่งน้ำเพียงพอ และไม่ใช้ที่ลุ่มน้ำขัง

3.4 องุ่นไร้เมล็ด พืชทางเลือกที่ทางจังหวัดกระบี่ต้องการที่จะส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกอีกชนิดหนึ่ง คือ องุ่นไร้เมล็ด เนื่องจากได้รับความนิยมในการบริโภคของนักท่องเที่ยว ซึ่งพันธุ์ที่สามารถเจริญเติบโตได้ดี และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของภาคใต้ ได้แก่ พันธุ์ลูสเปอร์เลต (Loose Perlette) พันธุ์บิวตี้ซีดเลส (Beauty Seedless) พันธุ์เฟลมซีดเลส (Flame Seedless) และพันธุ์แบล็กโอปอล (Black Opal) ตามลำดับ

4 แนวทางการส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ

4.1 ปาล์มน้ำมัน

1) **พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกปาล์มน้ำมันอยู่ มีเนื้อที่ 364,369 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอเกาะลันตา อำเภอเขาพนม อำเภอคลองท่อม อำเภอปลายพระยา อำเภอเมืองกระบี่ อำเภอลำทับ อำเภอเหนือคลอง และอำเภออ่าวลึก ทั้งนี้โดยคณะกรรมการพัฒนาที่ดินจังหวัดสมควรให้มีการเสนอแผนการใช้ที่ดินเพื่อสงวนให้เป็นพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่สำคัญของจังหวัด และมีการบริหารจัดการน้ำอย่างดี รวมทั้งการจัดการดินและปุ๋ยตามมาตรฐาน ส่งเสริมให้มีการใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ใช้พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ได้รับการรับรอง สนับสนุนการรวมกลุ่มเป็นเกษตรกรแปลงใหญ่ สร้างเครือข่ายในรูปแบบของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ลานเท กับโรงงานสกัดน้ำมัน ส่งเสริม ให้ความรู้เรื่องการตัดปาล์มน้ำมันที่ได้คุณภาพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาให้เกษตรกรเพาะปลูกตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP)

2) **พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกปาล์มน้ำมันอยู่ มีเนื้อที่มากถึง 471,485 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอเกาะลันตา อำเภอเขาพนม อำเภอคลองท่อม อำเภอปลายพระยา อำเภอเมืองกระบี่ อำเภอลำทับ อำเภอเหนือคลอง และอำเภออ่าวลึก ควรสนับสนุนด้านการบริหารจัดการน้ำ เช่น ชลประทาน แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ใช้ปัจจัยการผลิตในอัตราและช่วงเวลาที่เหมาะสม สนับสนุนพันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ได้รับการรับรอง จะสร้างความมั่นใจให้กับเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน พื้นที่ในเขตนี้มีความเหมาะสมสำหรับการเกษตรแบบผสมผสานโดยเฉพาะในช่วงที่ปาล์มน้ำมันอายุยังไม่ให้ผลผลิต หรือเกษตรกรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น และภาครัฐควรให้ความรู้

ความเข้าใจกับเกษตรกรโดยแนะนำว่าไม่ควรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น หรือถ้าต้องการเปลี่ยนชนิดพืชควรเป็นพืชที่มีผลตอบแทนดีกว่า

3) **พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกปาล์มน้ำมันอยู่ มีเนื้อที่ 186,229 ไร่ การช่วยเหลือเกษตรกรที่ทำกินในพื้นที่นี้ โดยสนับสนุนการปรับโครงสร้างที่ดิน ปรับปรุงบำรุงดินสนับสนุนแหล่งน้ำ ให้เกษตรกรเลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่มีความเหมาะสม และปาล์มน้ำมันเป็นพืชยืนต้นอายุประมาณ 20 - 25 ปี การปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นจึงเป็นเรื่องยากในกรณีที่ปาล์มน้ำมันหมดอายุ ลงทุนน้อยกว่าและให้ผลตอบแทนที่ดี ส่งเสริมสินค้าเกษตรชนิดอื่น ๆ ที่สามารถปลูก เลี้ยง หรืออยู่ร่วมกันได้ในสวนปาล์มน้ำมันตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้เกษตรกรสามารถเข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เป็นต้น

4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน** แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน โดยหันมาปลูกพืชชนิดอื่นทดแทน เช่น ยางพารา ข้าว มะพร้าว เงาะ ทุเรียน กาแฟโรบัสต้า เป็นต้น ทั้งนี้หากพืชที่ปลูกเป็น ข้าวหรือพืชไร่ ในอนาคตสามารถกลับมาปลูกปาล์มน้ำมันได้อีก แต่หากเป็นไม้ผลหรือไม้ยืนต้น การกลับมาปลูกปาล์มน้ำมันอาจเป็นเรื่องยาก โดยเฉพาะการปลูกไม้ผล อาทิ ทุเรียน ที่ปัจจุบันราคาดี แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาต้นทุนการผลิตและราคาผลผลิตร่วมด้วย

4.2 ยางพารา

1) **พื้นที่ปลูกยางพาราที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกยางพาราอยู่ มีเนื้อที่ 300,668 ไร่ มีพื้นที่ปลูกอยู่ในเขตอำเภอเกาะลันตา อำเภอเขาพนม อำเภอลองท่อม อำเภอปลายพระยา อำเภอเมืองกระบี่ อำเภอลำทับ อำเภอเหนือคลอง และอำเภออ่าวลึก ตามมาตรการยุทธศาสตร์ยางพาราระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) เน้นให้มีการเพิ่มผลผลิตยางพาราต่อไร่ต่อปี จากปกติเฉลี่ยอยู่ที่ 224 กิโลกรัมต่อไร่ เป็น 360 กิโลกรัมต่อไร่ ภายในปี 2579 นั้น ควรมีการจัดการที่เหมาะสมในเรื่องต่าง ๆ เช่น การคัดเลือกพันธุ์ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และต้านทานโรค การปรับปรุงบำรุงดิน การใส่ปุ๋ยที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ การปลูกพืชแซมและพืชคลุมดินให้เหมาะสมเพราะมีผลต่อการเจริญเติบโตของต้นยาง การบำรุงรักษา การใส่ปุ๋ยการตัดแต่งกิ่ง และเทคนิคการกรีดยางให้มีปริมาณน้ำยางสูงมีคุณภาพและตรงตามมาตรฐาน เน้นการพัฒนาการตลาดในพื้นที่ เช่น จัดตั้งจุดรับซื้อ โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมสูง และส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางในพื้นที่มีความเข้มแข็ง มีการบริหารงานแบบมืออาชีพและสามารถถ่ายทอดกิจการให้กับคนรุ่นใหม่

2) **พื้นที่ปลูกยางพาราที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกยางพาราอยู่ มีเนื้อที่ 317,893 ไร่ อยู่ในเขตอำเภอเกาะลันตา อำเภอเขาพนม อำเภอลองท่อม อำเภอปลายพระยา อำเภอเมืองกระบี่ อำเภอลำทับ อำเภอเหนือคลอง และอำเภออ่าวลึก ควรสนับสนุนให้มีเพิ่มผลผลิตยางพารา โดยเน้นการจัดการที่เหมาะสมในเรื่องต่าง ๆ เช่นเดียวกันกับพื้นที่ศักยภาพสูง โดยเฉพาะ

การปรับปรุงบำรุงดิน เน้นการพัฒนาการตลาดในพื้นที่ เช่น จัดตั้งจุดรับซื้อ โรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ ในพื้นที่ที่มีศักยภาพปานกลาง ให้มากขึ้น ส่งเสริมให้มีการโค่นยางพาราที่มีอายุตั้งแต่ 25 ปี และปลูกยางพาราทดแทนในพื้นที่เดิมเช่นกันกับพื้นที่ที่มีศักยภาพสูง รวมไปถึงพัฒนาตลาดและช่องทางจัดจำหน่ายให้มากขึ้น โดยเน้นการแปรรูปยาง หรือไม้ยางพาราเพิ่มมากขึ้นซึ่งอาจเน้นจากชุมชนที่เข้มแข็งเป็นพื้นที่ต้นแบบ

3) **พื้นที่ปลูกยางพาราในพื้นที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกยางพาราอยู่ มีเนื้อที่ 102,199 ไร่ ควรส่งเสริมให้มีการโค่นยางพาราที่มีอายุตั้งแต่ 25 ปี และหาพืชอื่นทดแทน เช่น ส่งเสริมให้ปลูกไม้ผล มะพร้าว ไม้หววน มันสำปะหลัง ยาสูบ แตงโม พืชไร่ และพืชผักต่าง ๆ ทดแทน ให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่เลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า หรือใช้พื้นที่ผลิตพืชผัก บริโภคในครัวเรือน หรือเข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เป็นต้น รวมไปถึงจัดหาตลาดให้กับเกษตรกรในการปลูกพืชผักทดแทน โดยอาจเริ่มจากตลาดชุมชน

4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา** แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูกยางพารา พบว่าเกษตรกรปลูกพืชอื่นทดแทน เช่น ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ไม้ผล ไม้ยืนต้นอื่น ๆ เป็นต้น ควรเน้นให้เกษตรกรปลูกพืชดังกล่าวต่อไป เนื่องจากปัจจุบันตามมาตรการยุทธศาสตร์ยางพารา เน้นการลดพื้นที่การปลูกยางพาราอยู่แล้ว ฉะนั้นควรสร้างความตระหนักให้เกษตรกร เน้นการทำเกษตรแบบผสมผสาน หรือการเข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ หรือ วนเกษตร เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่ามากที่สุดต่อไป

4.3 มะพร้าว

1) **พื้นที่ปลูกมะพร้าวที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกมะพร้าวอยู่ มีเนื้อที่ 88 ไร่ มีพื้นที่ปลูกมากในเขตอำเภอเมืองกระบี่ ทั้งนี้โดยคณะกรรมการพัฒนาที่ดินจังหวัดสมควรให้มีการเสนอแผนการใช้ที่ดิน โดยส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกมะพร้าวพันธุ์ดีในพื้นที่เหมาะสมสูงต่อการปลูกมะพร้าว โดยสร้างทางเลือกในการพัฒนาการผลิตมะพร้าวตามความต้องการของแหล่งผลิตโดยอาจคัดเลือกพันธุ์ดีในท้องถิ่น มีการปลูกมะพร้าวทดแทนในพื้นที่สวนที่อายุมาก เพื่อสงวนให้เป็นแหล่งผลิตมะพร้าวสำคัญของจังหวัด ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ในการบริหารจัดการระบบการผลิตมะพร้าว ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าวให้มีผลผลิตต่อพื้นที่สูง มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค โดยต้องรักษาระดับผลผลิตต่อไร่ไม่ต่ำกว่า 1,000 กิโลกรัมต่อไร่ มีการส่งเสริมให้ความรู้ในการพัฒนาคุณภาพสินค้า หรือเพิ่มมูลค่าสินค้า และมีการจัดการดิน ปุ๋ย พันธุ์มะพร้าวที่ทนต่อโรคแมลง โดยรวมกลุ่มเป็นเกษตรแปลงใหญ่ พัฒนาต่อยอดการตลาดในประเทศและต่างประเทศแบบครบวงจร มีการสนับสนุนแหล่งเงินทุนในการแปรรูป และการทำมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP จากหน่วยงานภาครัฐ นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเป็นฟาร์มหรือแปลงเกษตรอัจฉริยะ โดยสร้างหรือนำนวัตกรรมและวิทยาการสมัยใหม่มาใช้ในการเกษตร

ใช้เทคโนโลยีเกษตรที่มีความแม่นยำทั้งแปลงผลิตพืช เพื่อให้ได้ผลผลิตตรงตามความต้องการ ควบคุมคุณภาพผลผลิตมะพร้าวให้คงที่ และสามารถวางแผนระบบการตลาดดีขึ้น

2) **พื้นที่ปลูกมะพร้าวที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกมะพร้าวอยู่ มีเนื้อที่ 2,339 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเกาะลันตา และอำเภอเหนือคลอง ควรพัฒนาประสิทธิภาพการผลิต ในรูปแบบแปลงใหญ่ สนับสนุนการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อพัฒนาศักยภาพของที่ดิน ให้มีความเหมาะสมต่อการปลูกมะพร้าวมากยิ่งขึ้น สนับสนุนมะพร้าวพันธุ์ดีที่ทนต่อโรคแมลง ให้ความรู้ในการกำจัดโรคแมลงศัตรูมะพร้าวที่เหมาะสม สนับสนุนการจัดตั้งแหล่งรับซื้อผลผลิตมะพร้าวในพื้นที่ และเชื่อมโยงการตลาด โดยมีตลาดรับซื้อผลผลิตมะพร้าวสำรอง ที่สามารถรองรับผลผลิตทางการเกษตรในช่วงที่ผลผลิตล้นตลาด หรือเกินกำลังผลิตของโรงงานแปรรูปในพื้นที่ใกล้เคียง พัฒนาสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง และเป็น Smart Farmer โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเป็นฟาร์มหรือแปลงเกษตรอัจฉริยะ

3) **พื้นที่ปลูกมะพร้าวในพื้นที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกมะพร้าวอยู่ มีเนื้อที่ 1,037 ไร่ ควรมีการให้ความรู้เกษตรกรในการปรับเปลี่ยนชนิดพืชให้เหมาะสมตรงตามศักยภาพของพื้นที่ โดยสนับสนุนให้เข้าร่วมโครงการ ต่าง ๆ อาทิ Zoning by Agri-Map พร้อมทั้งจัดระบบการผลิตและการบริหารจัดการดิน น้ำ ปุ๋ย ที่เหมาะสมสำหรับมะพร้าว การสนับสนุนแหล่งน้ำ และการส่งเสริมให้ความรู้ในการปรับปรุงบำรุงดิน และการทำเกษตรผสมผสาน

4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกมะพร้าว** แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูกมะพร้าว พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีการปลูกพืชชนิดต่าง ๆ เช่น ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ข้าว เงาะ ทุเรียน กาแฟโรบัสต้า เป็นต้น ในกรณีปลูกไม้ยืนต้นชนิดอื่น หรือมีการปลูกไม้ผลชนิดอื่น การปรับเปลี่ยนพื้นที่ดังกล่าวมาปลูกมะพร้าวเป็นเรื่องยาก เนื่องจากมะพร้าวเป็นพืชที่ใช้เวลานานกว่าจะให้ผลผลิตที่คุ้มทุน แต่หากพื้นที่ดังกล่าวมีการปลูกข้าว สามารถปลูกมะพร้าวในลักษณะระบบปลูกพืชแซมไปบนคันนา หรือปลูกในลักษณะเกษตรผสมผสานได้

4.4 ข้าว

1) **พื้นที่ปลูกข้าวที่มีความเหมาะสมสูง (S1)** และปัจจุบันยังปลูกข้าวอยู่ มีเนื้อที่ 179 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอปลายพระยา ทั้งนี้โดยคณะอนุกรรมการพัฒนาที่ดินจังหวัดสมควรให้มีการเสนอแผนการใช้ที่ดินเพื่อสงวนให้เป็นแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญของจังหวัด และมีการบริหารจัดการน้ำชลประทาน การจัดการดิน ปุ๋ย พันธุ์ข้าว มีการรวมกลุ่มเป็นเกษตรแปลงใหญ่ พัฒนาต่อยอดครบวงจรด้านการตลาดในและต่างประเทศการแปรรูป แหล่งทุน มีภาครัฐสนับสนุนการทำมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ และ GAP และเนื่องจากเป็นพื้นที่ศักยภาพสูง การปลูกพืชหลังนาจะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น และเป็นการปรับปรุงบำรุงดิน ทั้งนี้ภาครัฐควรให้ความรู้ความเข้าใจกับเกษตรกรโดยแนะนำพื้นที่นี้เป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการปลูกข้าวจึงไม่ควรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น หากข้าวราคาไม่ดีถ้าต้องการเปลี่ยนชนิดพืชควรเป็นพืชไร่ เพื่อที่ในอนาคตจะกลับมาทำนาได้อีก

2) **พื้นที่ปลูกข้าวที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)** และปัจจุบันยังปลูกข้าวอยู่ มีเนื้อที่มากถึง 953 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเกาะลันตา และอำเภอเหนือคลอง ควรสนับสนุนด้านการบริหารจัดการน้ำ เช่น ชลประทาน จะสร้างความมั่นใจให้กับเกษตรกรในการใช้ที่ดิน ปัญหาการทิ้งถิ่นฐานไปทำงานที่อื่นจะลดลง และพื้นที่ในเขตนี้มีความเหมาะสมสำหรับการเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรแม่นยำหรือเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น และภาครัฐควรให้ความรู้ความเข้าใจกับเกษตรกรโดยแนะนำว่าไม่ควรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น หากข้าวราคาไม่ดีและต้องการปรับเปลี่ยนการผลิตควรเป็นพืชไร่ เพื่อที่ในอนาคตยังสามารถกลับมาทำนาได้อีก

3) **พื้นที่ปลูกข้าวที่ไม่มีความเหมาะสม (S3 และ N)** และปัจจุบันเกษตรกรยังคงใช้ที่ดินปลูกข้าวอยู่ มีเนื้อที่ 1,580 ไร่ ควรให้การช่วยเหลือเกษตรกรที่ทำกินในพื้นที่นี้ เนื่องจากเป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม โดยสนับสนุนการปรับโครงสร้างที่ดิน ปรับปรุงบำรุงดิน สนับสนุนแหล่งน้ำ ให้เกษตรกรเลือกปลูกพืชชนิดใหม่ที่มีความเหมาะสม และให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า หรือใช้พื้นที่ผลิตอาหารเพื่อบริโภคในครัวเรือน หรือเข้าโครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning by Agri-Map) เป็นต้น

4) **พื้นที่ที่มีศักยภาพหรือมีความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว** แต่ปัจจุบันเกษตรกรไม่ได้ใช้พื้นที่ปลูกข้าว โดยมาปลูกพืชชนิดอื่นทดแทน เช่น ปาล์มน้ำมัน ยางพารา มะพร้าว และเงาะ ซึ่งการกลับมาปลูกข้าวอาจเป็นเรื่องยาก ดังนั้นอาจส่งเสริมในเรื่องของการทำเกษตรรูปแบบอื่น เช่น ทำการเกษตรแบบผสมผสานทดแทน

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. 2556. **ขอบเขตการปกครอง**. (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมการปกครอง. 2563. **ข้อมูลสถิติประชากร**. (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมชลประทาน. 2564. **พื้นที่ชลประทาน พ.ศ. 2564**. (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมทรัพย์สินทางปัญญา. 2562. **ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ กาแฟเมืองกระบี่ ทะเบียนเลขที่ สข 62100127**. 8 กรกฎาคม 2562.
- กรมพัฒนาที่ดิน. 2564. **การใช้ที่ดินจังหวัดกระบี่ พ.ศ. 2563**. (ไฟล์ข้อมูล).
- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2563. **ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. 2563**. (ไฟล์ข้อมูล).
- ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดกระบี่ (พืชสวน). 2561. **“องุ่น 4 สายพันธุ์” พืชเศรษฐกิจตัวใหม่สร้างรายได้เกษตรกร**. แหล่งที่มา:
<http://www.aopdh10.doae.go.th/th/contact.html>, 17 กันยายน 2564.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2564. **ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร พ.ศ. 2564**. (ไฟล์ข้อมูล).
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่. ม.ป.ป. **ของดีประจำจังหวัด: ส้มโชกุน**. แหล่งที่มา:
<https://www.krabipao.go.th/festival/detail/12/data.html>, 17 กันยายน 2564.

ภาคผนวก

ตารางผนวกที่ 1 ข้อมูลตำบลจำแนกรายอำเภอจังหวัดกระบี่

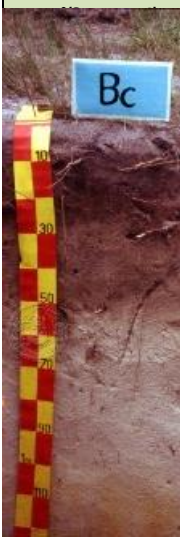
ลำดับ	อำเภอ	ตำบล
1	เกาะลันตา	เกาะกลาง
2		เกาะลันตาน้อย
3		เกาะลันตาใหญ่
4		คลองยาง
5		ศาลาด่าน
6	เขาพนม	เขาดิน
7		เขาพนม
8		โคกหาร
9		พรุเตียว
10		สินปุน
11		หน้าเขา
12		คลองท่อม
13	คลองท่อมเหนือ	
14	คลองพน	
15	ทรายขาว	
16	พุดดินนา	
17	เพทลา	
18	ห้วยน้ำขาว	
19	ปลายพระยา	
20		เขาต่อ
21		คีรีวง
22		ปลายพระยา
23	เมืองกระบี่	กระบี่น้อย
24		กระบี่ใหญ่
25		เขาคราม
26		เขาทอง
27		คลองประสังค์
28		ทับปริก
29		ปากน้ำ
30		ไสไทย
31		หนองทะเล

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	อำเภอ	ตำบล
32	เมืองกระบี่ (ต่อ)	อ่าวนาง
33	ลำทับ	ดินแดง
34		ดินอุดม
35		ทุ่งไทรทอง
36		ลำทับ
37	เหนือคลอง	เกาะศรีบอยา
38		คลองขนาน
39		คลองเขม่า
40		โคกยาง
41		ตลิ่งชัน
42		ปกาสัย
43		เหนือคลอง
44		ห้วยยูง
45	อ่าวลึก	เขาใหญ่
46		คลองยา
47		คลองหิน
48		นาเหนือ
49		บ้านกลาง
50		แหลมสัก
51		อ่าวลึกใต้
52		อ่าวลึกน้อย
53		อ่าวลึกเหนือ
รวม	8	53

ที่มา: กรมการปกครอง, 2556

ชุดดิน	บาเจาะ	Series Bc	กลุ่มชุดดินที่ 43
สภาพพื้นที่	ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 1-5 %		
ภูมิสัณฐาน	สันทรายชายทะเล		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนทรายทะเล		
การระบายน้ำ	ค่อนข้างมาก		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	เร็ว	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	ปานกลางถึงเร็ว
ลักษณะสมบัติของดิน	ดินทรายสีลมมาก ตลอดชั้นดินมีเนื้อดินเป็นทรายหรือดินทรายปนดินร่วน ดินบนมีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง(pH 5.5-6.0) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นทรายหรือทรายปนดินร่วนสีน้ำตาล น้ำตาลปนเหลืองหรือเหลืองปนแดง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH 5.0-6.5)		
ข้อจำกัด	ดินทรายจัด ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และขาดแคลนน้ำ		
ข้อเสนอแนะ	เหมาะสมปานกลางสำหรับการปลูกมะพร้าว มะม่วงหิมพานต์ สับปะรด มีข้อจำกัดปานกลางที่มีเนื้อดินเป็นดินทรายหนามาก ไม่ค่อยเหมาะสมสำหรับการปลูกไม้ผล มีข้อจำกัดรุนแรงที่มีเนื้อดินเป็นดินทรายหนา ควรมีการปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสดหรือปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พด.2 และปุ๋ยเคมี พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูกพืช เพื่อไว้ใช้ในเวลาที่พืชขาดน้ำ		

	ความลึก	อินทรีย์	ความจุ	ความอึม	ฟอสฟอรัส	โพแทสเซียม	ความอุดม
	(ซม.)	วัตถุ	แลกเปลี่ยน	ตัวเบส	ที่เป็น	ที่เป็น	สมบูรณ์
			แคตไอออน		ประโยชน์	ประโยชน์	ของดิน
	0-25	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ภาพที่ 1 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินบาเจาะ

ชุดดิน	กระบี่	Series Kbi	กลุ่มชุดดินที่ 26
สภาพพื้นที่	ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนชัน มีความลาดชัน 2-20 %		
ภูมิสัณฐาน	ลานตะพัก เชิงเขา เนินเขา หรือบริเวณพื้นที่เหลือค้างจากการกัดกร่อน		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	การผุพังสลายตัวอยู่กับที่ และ/หรือ เคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางไม่ไกลนัก ของหินตะกอนเนื้อละเอียดหรือหินในกลุ่ม		
การระบายน้ำ	ดี		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ปานกลางถึงเร็ว	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลางถึงเร็ว	
ลักษณะสมบัติของดิน	ดินเหนียวละเอียดสีกรมมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนถึงดินร่วนปน ดินเหนียวมีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็น กรดปานกลาง(pH 5.5-6.0) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียว มีสีน้ำตาลปนแดง หรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 4.5-5.5)		
ข้อจำกัด แคลนน้ำ	ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ พื้นที่ลาดชัน หน้าดินเกิดการชะล้างพังทลาย ขาด		
ข้อเสนอแนะ	เหมาะสมสำหรับการปลูกพืชไร่ ไม้ยืนต้นและไม้ผล มีข้อจำกัดเล็กน้อยที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ควรมีการปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสดหรือปรับปรุงหลุม ปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พด.2 มีระบบ อนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกหรือฐานหญ้า แฝกเฉาะตั้น พัฒนาแหล่งน้ำและระบบให้น้ำ ไว้ใช้ในช่วงที่พืชขาดน้ำ		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์ วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความอิม ตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ภาพที่ 2 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินกระบี่

ชุดดิน	ลำภูรา	Series LL	กลุ่มชุดดินที่ 26
สภาพพื้นที่	ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน 1-12 %		
ภูมิสัณฐาน	ตะพักลำน้ำ		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำพา		
การระบายน้ำ	ดี		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ปานกลางถึงช้า		
ลักษณะสมบัติของดิน	<p>การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลางถึงเร็ว</p> <p>ดินเหนียวลึ้มมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วน ดินร่วนปนดินเหนียว หรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง มีสีน้ำตาล น้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 5.0-6.0) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ดินเหนียว หรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง สีน้ำตาล เหลือง อาจพบจุดประสีต่าง ๆ ทั้งน้ำตาลเข้ม น้ำตาลปนเหลือง หรือแดง และภายในความลึก 150 ซม. จะพบชั้นศิลาแลงอ่อน (plinthite) ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 4.5-5.5)</p>		

ข้อจำกัด

ข้อเสนอแนะ

เหมาะสมสำหรับปลูกไม้ยืนต้น พืชไร่ ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน และไม้ผล พื้นที่ส่วนใหญ่มีการประโชชน์ที่ดินติดต่อกันมาเป็นเวลา ควรมีการปรับปรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสดหรือปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พด.2 ปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหญ้าแฝกหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในเวลาที่พืชขาดน้ำ

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน	ความอึดตัวเบส	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์	โพแทสเซียมที่เป็นประโยชน์	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน
	0-25	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	25-50	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	50-100	ปานกลาง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ปานกลาง

ภาพที่ 3 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินลำภูรา

ชุดดิน	รือเสาะ	Series Ro	กลุ่มชุดดินที่ 32
สภาพพื้นที่	ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน 1-5 %		
ภูมิสัณฐาน	ตะพักลำน้ำ		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำพา		
การระบายน้ำ	ดี		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	เร็วถึงปานกลาง	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน ปานกลาง	
ลักษณะสมบัติของดิน	เป็นดินลึกลับมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนถึงดินร่วนปนดินเหนียว สีน้ำตาลหรือน้ำตาลปนเหลือง ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งมีสีน้ำตาลหรือน้ำตาลปนเหลือง พบเกล็ดแร่ไมกาตลอด ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH 4.5-6.0) ตลอดหน้าตัดดิน		
ข้อจำกัด	ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำและมักขาดน้ำในช่วงที่ฝนทิ้งช่วงนาน ๆ		
ข้อเสนอแนะ	เป็นดินที่เหมาะสมในการทำสวนผลไม้ แต่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ จึงจำเป็นต้องมีการใช้ปุ๋ยเคมี เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน และในบริเวณนี้เป็นแหล่งปลูกผลไม้ที่สำคัญของภาคใต้ ในบางช่วงของปีต้องมีการชลประทานเข้าช่วย ส่วนในบริเวณพื้นที่ค่อนข้างต่ำ ในปีที่มีฝนตกชุกและหนักอาจประสบปัญหาน้ำท่วมอย่างฉับพลันและอาจทำให้พืชที่ปลูกเกิดความเสียหายได้		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์ วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความอิม ตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
	25-50	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	50-100	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

ภาพที่ 4 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินรือเสาะ

ชุดดิน	ท่าแซะ	Series Te	กลุ่มชุดดินที่ 34
สภาพพื้นที่	ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน 2-12 %		
ภูมิสัณฐาน	ตะพักลำน้ำ		
วัตถุต้นกำเนิดดิน	ตะกอนน้ำพา		
การระบายน้ำ	ดี		
การซึมผ่านได้ของน้ำ	ปานกลางถึงเร็ว	การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน	เร็ว
ลักษณะสมบัติดิน	เป็นดินลิกมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย มีสีน้ำตาล ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายถึงดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีน้ำตาลถึงสีเหลืองปนน้ำตาล ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH 4.5-5.5) ในดินบนแล้วลดลงตามความลึก		
ข้อจำกัด	ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำและเนื้อดินเป็นดินปนทราย		
ข้อเสนอแนะ	ดินมีความเหมาะสมสำหรับปลูกยางพาราและทำสวนผลไม้ แต่ต้องมีการใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน และในช่วงที่ฝนทิ้งช่วงนาน ๆ ควรมีการชลประทานเข้าช่วย		

สมบัติทางเคมี	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์ วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความอึม ตัวเบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์ ของดิน
	0-25	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	25-50	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
	50-100	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
		ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

ภาพที่ 5 หน้าตัดดินและคำบรรยายชุดดินท่าแซะ

ตารางผนวกที่ 2 พื้นที่ชลประทานจำแนกรายอำเภอ ตำบล จังหวัดกระบี่

อำเภอ	พื้นที่ (ไร่)	ตำบล	พื้นที่ (ไร่)
เขาพนม	23,713	เขาดิน	3,283
		โคกหาร	4,611
		พรุเตียว	3,463
		สินปุน	12,356
คลองท่อม	7,549	คลองท่อมใต้	4,699
		ทรายขาว	2,850
		คลองขนาน	1,695
		คลองเขม่า	7
		ปกาสัย	3,455
เหนือคลอง	5,599	ห้วยยูง	213
		เหนือคลอง	229
		เขาเขน	5,510
		ปลายพระยา	3,674
รวม	46,045		46,045

ที่มา: กรมชลประทาน, 2564

ตารางผนวกที่ 3 ระดับน้ำเก็บกักของอ่างเก็บน้ำในจังหวัดกระบี่

หน่วย: ล้าน ลบ.ม.

ลำดับ ที่	อ่างเก็บน้ำ	ประเภท อ่าง	อำเภอ	ตำบล	ระดับน้ำ ต่ำสุด	ระดับเก็บ กัก
1	อ่างเก็บน้ำคลองแห้ง	กลาง	เมืองกระบี่	กระบี่น้อย	1	12.5
2	อ่างเก็บน้ำห้วยลึก	กลาง	ปลายพระยา	เขาเขน	0.06	2.45
3	อ่างเก็บน้ำคลองหยา	กลาง	ปลายพระยา	ปลายพระยา	0.04	3.2
4	อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำเขียว	กลาง	คลองท่อม	คลองท่อมใต้	0.156	7.3
5	อ่างเก็บน้ำบางกำปริด	กลาง	เขาพนม	สินปุน	2.5	16
	รวม				3.756	41.45

ที่มา: กรมชลประทาน, 2564

ตารางผนวกที่ 4 พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินจำแนกรายอำเภอ ตำบล จังหวัดกระบี่

อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่)	ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)	อำเภอ	เนื้อที่ (ไร่)	ตำบล	เนื้อที่ (ไร่)	
เขาพนม	311,170	โคกหาร	77,007	อ่าวลึก	67,569	คลองหิน	15,811	
		พรุเตียว	69,617			นาเหนือ	13,474	
		สินปุน	63,750			บ้านกลาง	10,808	
		เขาพนม	42,259			อ่าวลึกเหนือ	9,078	
		เขาดิน	40,416			เขาใหญ่	8,906	
		หน้าเขา	18,121			อ่าวลึกใต้	3,797	
		เพหลา	38,299			แหลมสัก	2,292	
คลองท่อม	118,073	พุดดินนา	37,886	ลำทับ	64,327	คลองยา	1,997	
		ทรายขาว	15,312			อ่าวลึกน้อย	1,406	
		คลองพน	13,531			ลำทับ	18,360	
		คลองท่อมเหนือ	6,538			ทุ่งไทรทอง	17,894	
		ห้วยน้ำขาว	4,577			ดินแดง	17,017	
		คลองท่อมใต้	1,930			ดินอุดม	11,056	
		กระบี่น้อย	50,841			เขาต่อ	26,597	
เมืองกระบี่	110,720	ทับปริก	20,234	ปลายพระยา	46,051	ปลายพระยา	13,846	
		ไสไทย	9,519			เขาเขน	5,608	
		หนองทะเล	9,218			เกาะกลาง	20,671	
		เขาทอง	8,369			เกาะลันตาน้อย	7,374	
		อ่าวนาง	6,734			คลองยาง	6,359	
		เขาคราม	5,805			รวม	839,473	839,473
		ห้วยยูง	51,051					
เหนือคลอง	87,159	โคกยาง	15,003					
		เหนือคลอง	8,092					
		เกาะศรีบอยา	5,063					
		ปกาสัย	4,841					
		คลองขนาน	3,109					

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, 2564

ตารางผนวกที่ 5 กิจกรรมการเกษตรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จังหวัดกระบี่

ลำดับ	กิจกรรมการเกษตร	เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)
1	ปาล์มน้ำมัน	41,180	797,358
2	ยางพารา	28,337	364,140
3	ข้าวนาปี	682	4,883
4	ทุเรียน	930	4,151
5	มะพร้าว	573	1,845
6	ไม้ยืนต้นอื่น ๆ	147	748
7	กาแฟ	102	604
8	ลองกอง	244	498
9	กล้วยหอม	106	486
10	มังคุด	192	398
11	มะละกอ	41	196
12	เงาะ	122	188
13	กล้วยน้ำว้า	67	170
14	ไม้ผลอื่น ๆ	49	146
15	มะม่วงหิมพานต์	61	134
16	มะนาว	102	129
17	มะพร้าวตัดยอด	15	119
18	สละ	25	111
19	หมาก	54	102
20	ข้าวนาปรัง	8	59
รวม		73,037	1,176,465

หมายเหตุ: ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี 2563

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร, 2563

ตารางผนวกที่ 6 ทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชสมุนไพร จังหวัดกระบี่

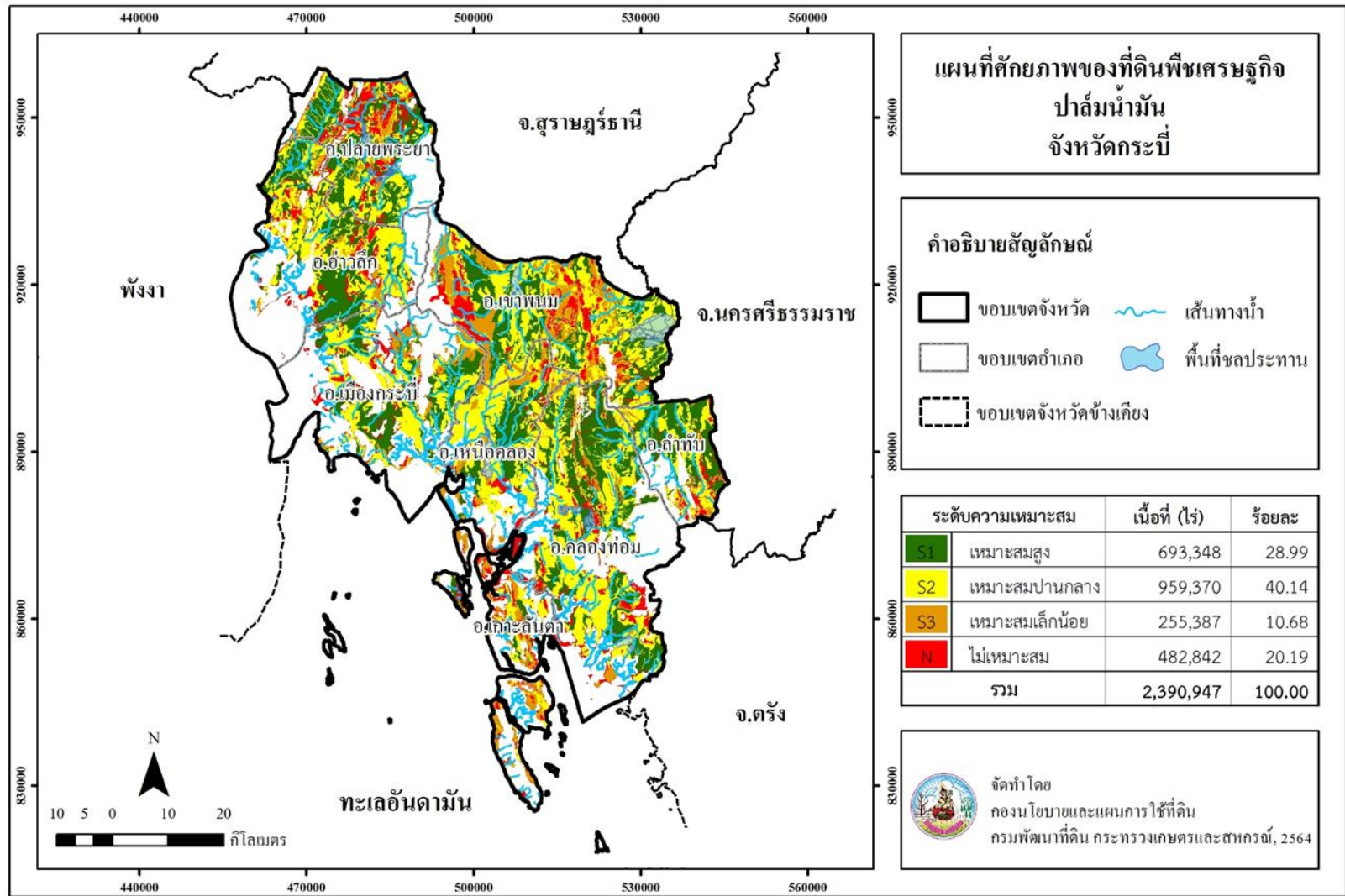
ลำดับ	ชนิด	เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ (ไร่)	อำเภอ
1	พริกไทย	23	277	เขาพนม คลองท่อม ปลายพระยา เมืองกระบี่ ลำทับ เนื้อคลอง อ่าวลึก
2	ส้มแขก	1	42	อ่าวลึก
3	สมุนไพรอื่น ๆ	6	23	เกาะลันตา เขาพนม คลองท่อม เมืองกระบี่
4	กฤษณา	1	10	เนื้อคลอง
5	พลู	2	8	เมืองกระบี่
6	ดีปลี	1	8	ปลายพระยา
7	เถาวัลย์เปรียง	1	5	เมืองกระบี่
8	ขมิ้นชัน	1	2	ลำทับ
9	ตะไคร้หอม	1	2	เนื้อคลอง
รวม		37	377	

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2564

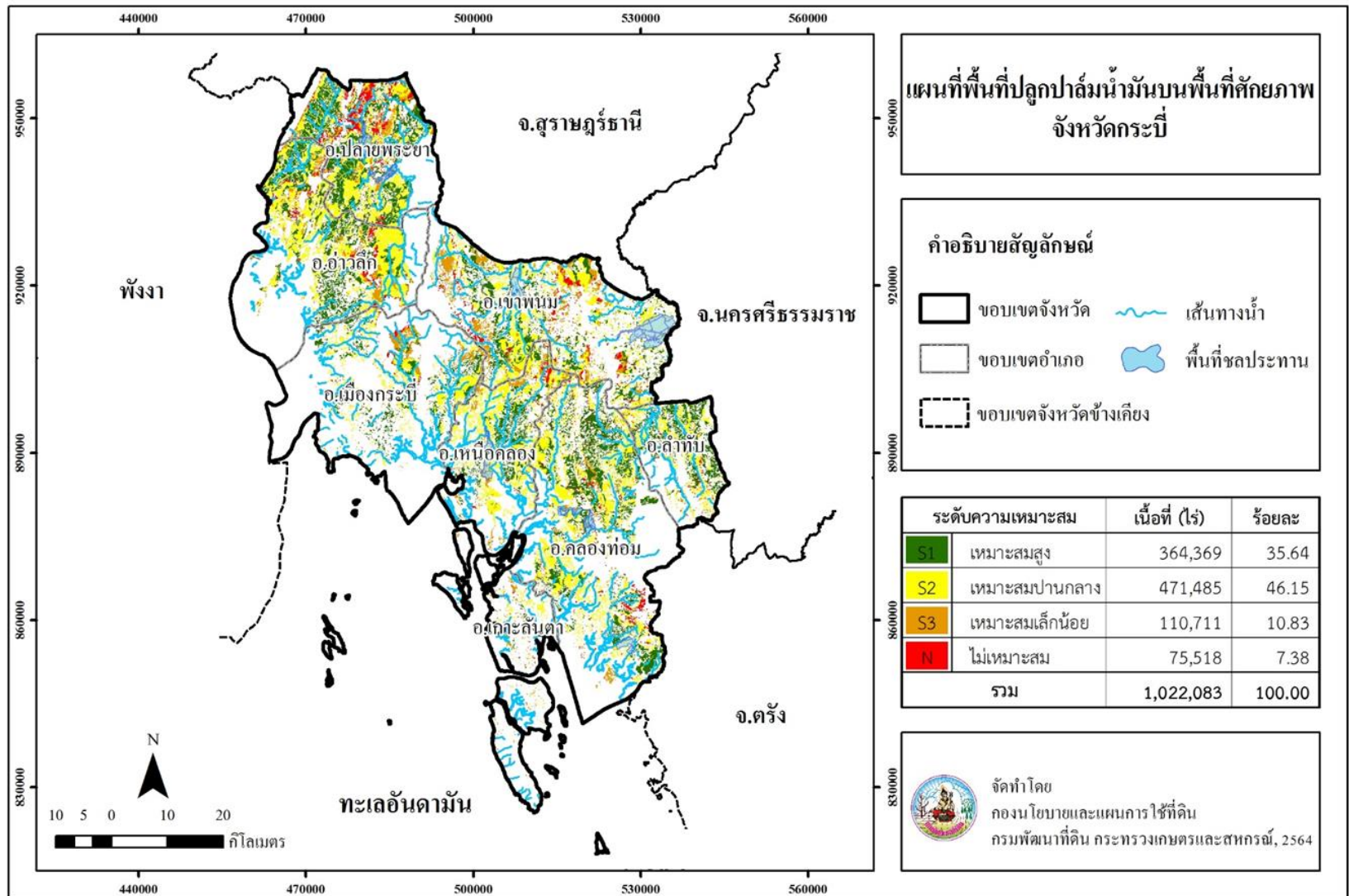
ตารางผนวกที่ 7 โรงงานและแหล่งรับซื้อสินค้าเกษตรในพื้นที่จังหวัดกระบี่

โรงงานอุตสาหกรรม แหล่งรับซื้อ และสหกรณ์การเกษตร	จำนวน (แห่ง)	โรงงานด้านเกษตร	จำนวน (แห่ง)
สหกรณ์การเกษตร	44	โรงงานด้านการเกษตรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	66
สหกรณ์นิคม	4		
สหกรณ์ประมง	4		
โรงงานแปรรูปไม้ยางพารา	22		
ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	2		
โรงงานผลิตน้ำมันปาล์ม	15		
รวม	91	รวม	66

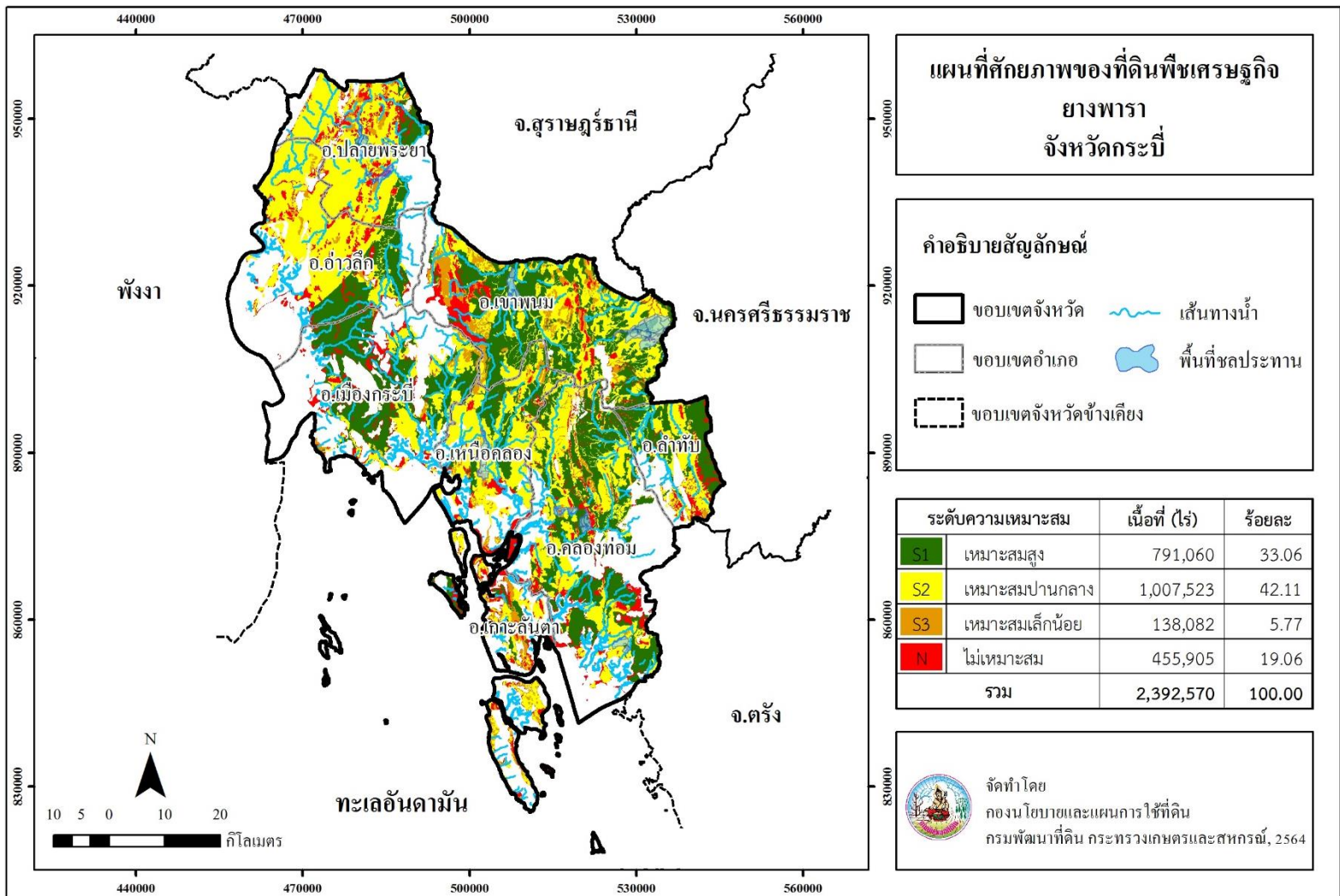
ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, 2564

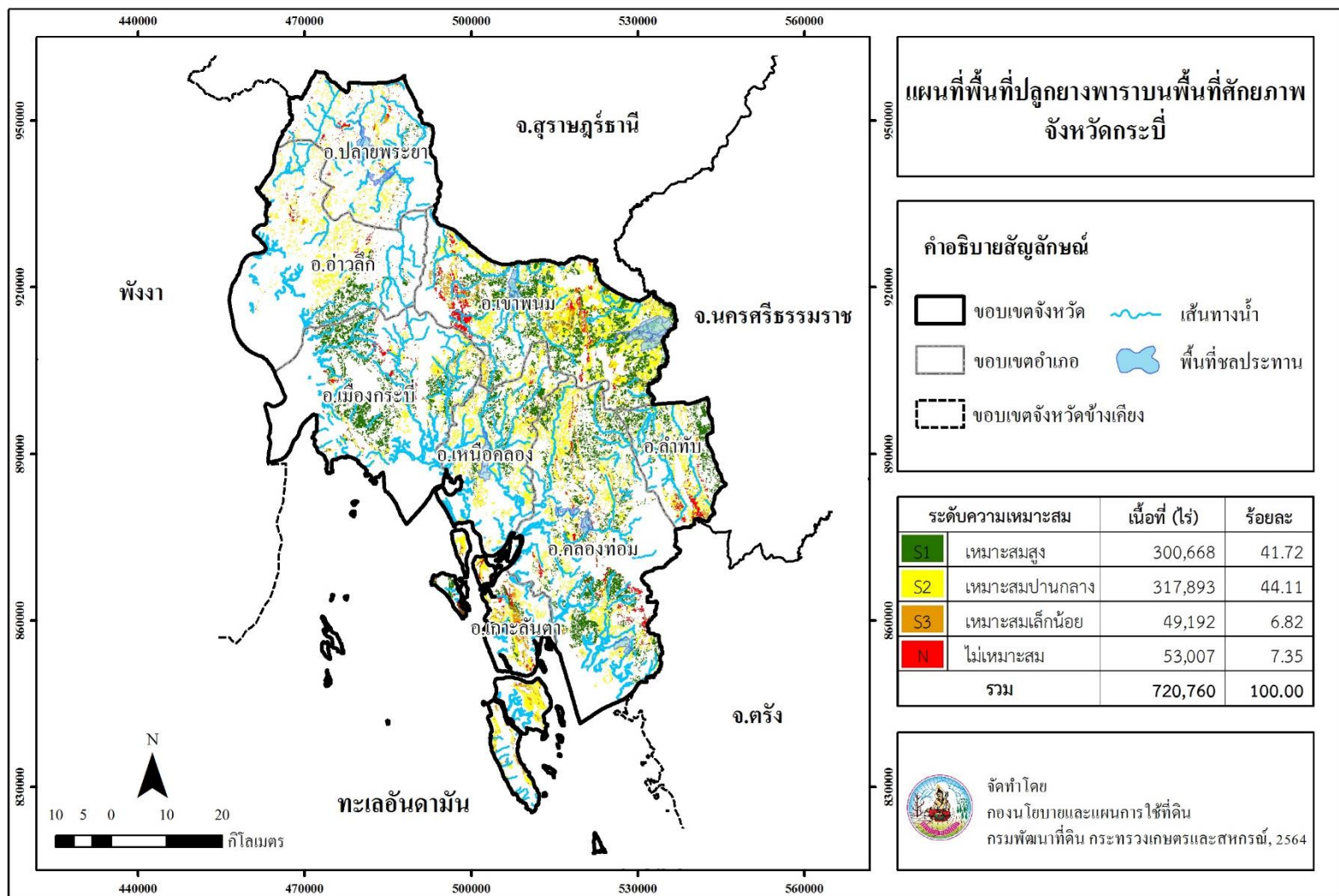
ภาพที่ 6 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจปาล์มน้ำมัน จังหวัดกระบี่

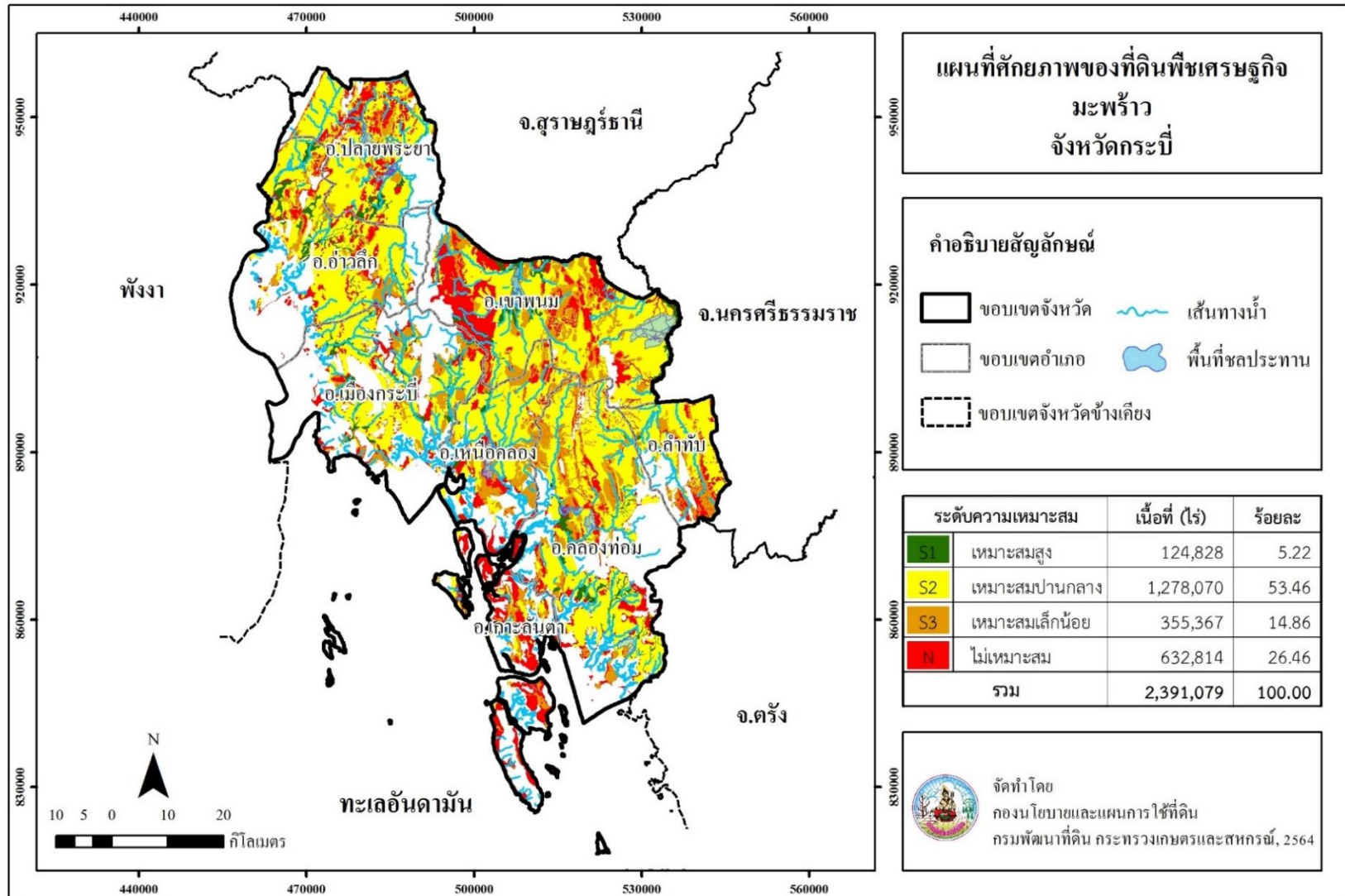
ภาพที่ 7 พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดกระบี่

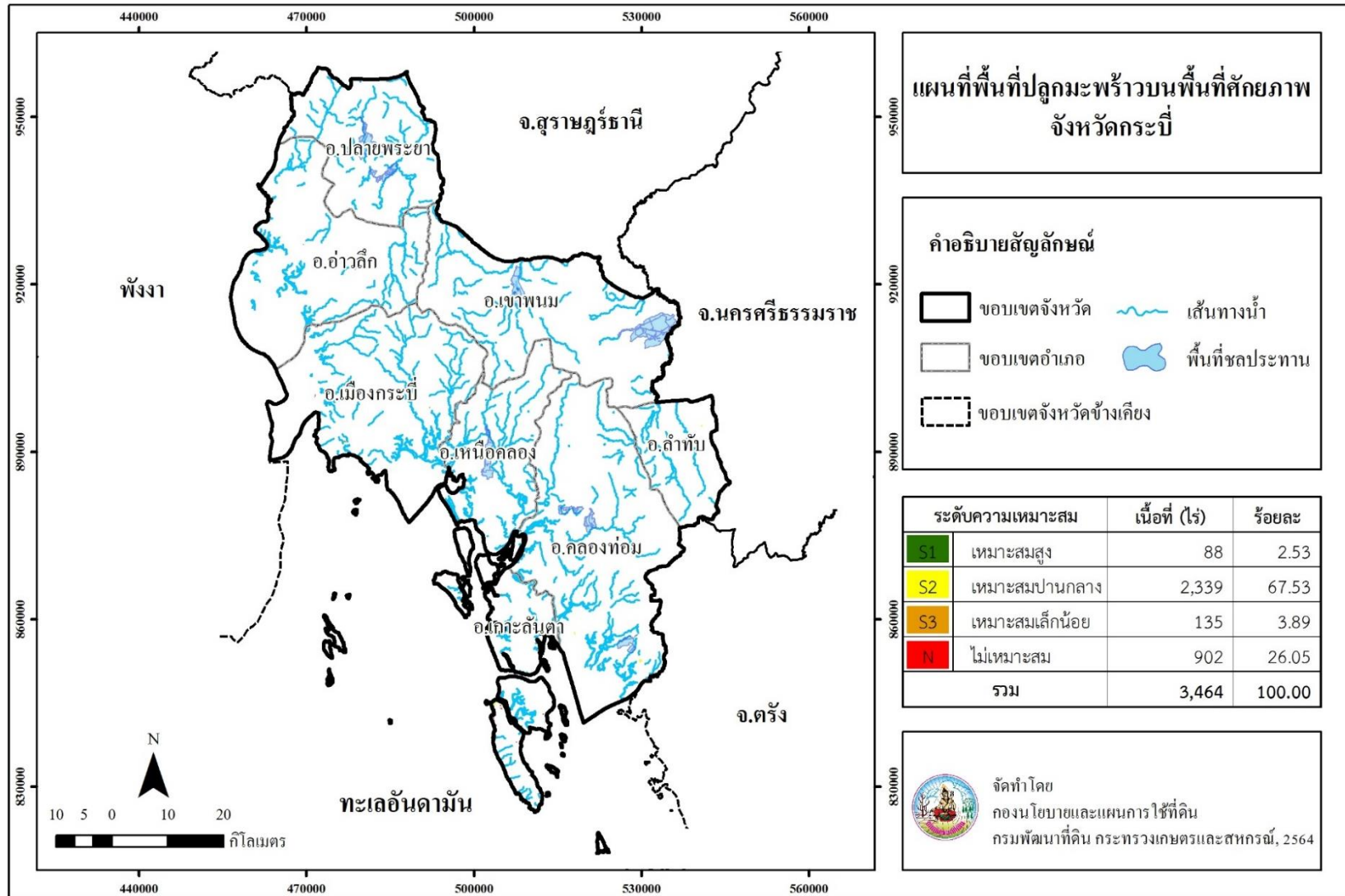
ภาพที่ 8 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจยางพารา จังหวัดกระบี่

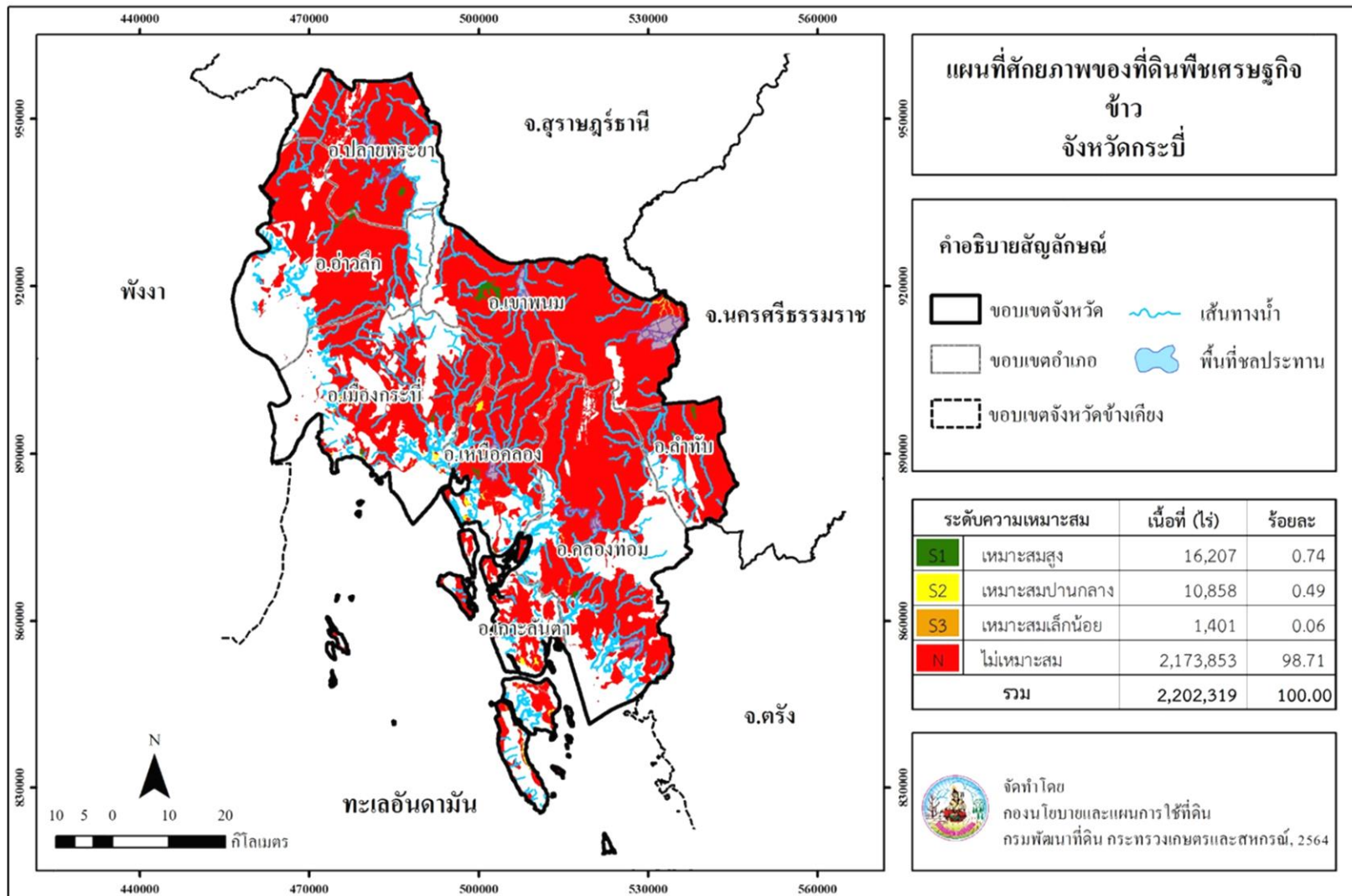
ภาพที่ 9 พื้นที่ปลูกยางพาราบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดกระบี่

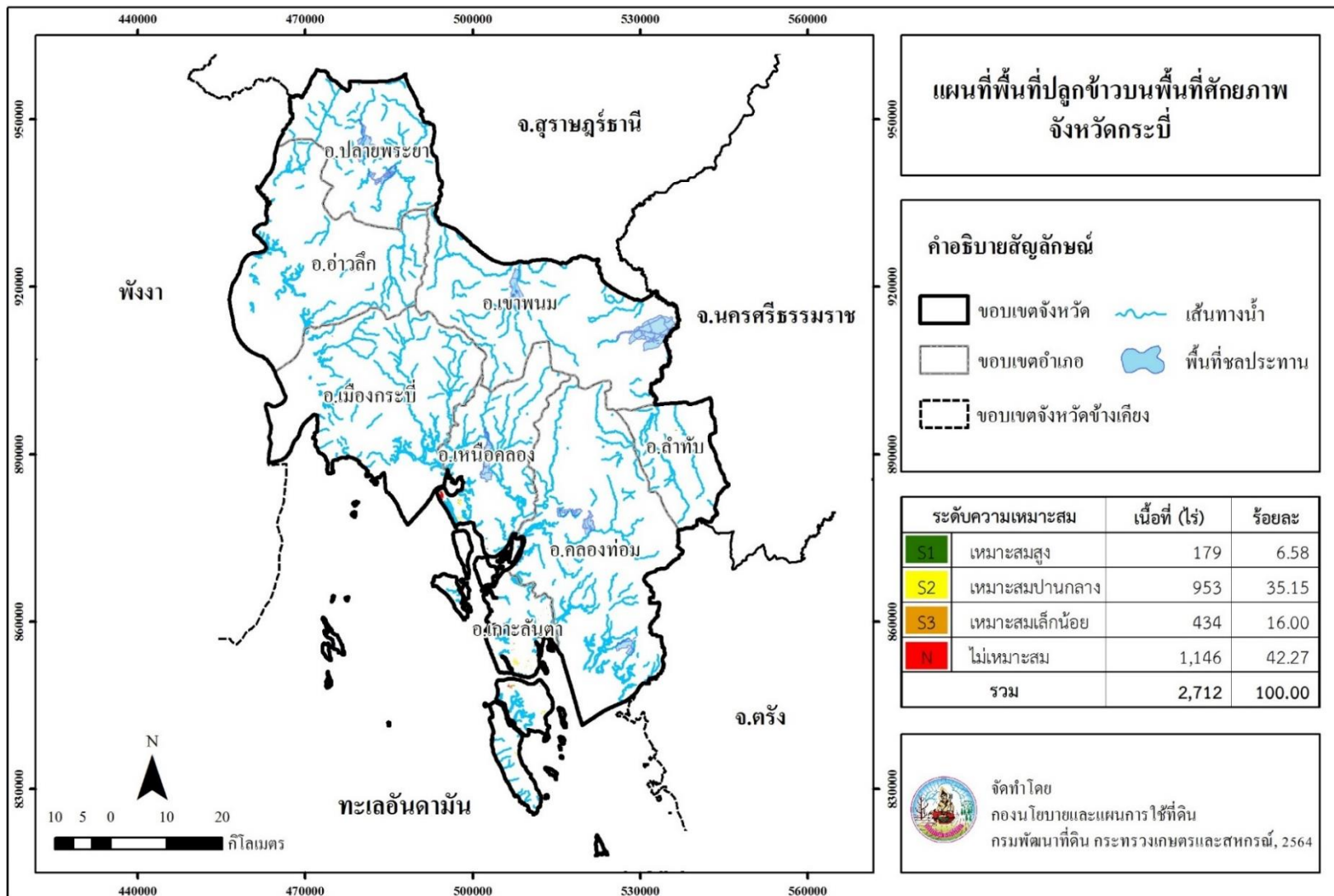
ภาพที่ 10 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจมะพร้าว จังหวัดกระบี่

ภาพที่ 11 พื้นที่ปลูมะพร้าวบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดกระบี่

ภาพที่ 12 ศักยภาพของที่ดินพืชเศรษฐกิจข้าว จังหวัดกระบี่

ภาพที่ 13 พื้นที่ปลูกข้าวบนพื้นที่ศักยภาพ จังหวัดกระบี่

Land Development Department
2003/61 Phahonyothin Road.
Lard Yao, Chatuchuk, Bangkok 10900
Call Center : 1760
www.idd.go.th

DOWNLOAD